

SOUTH-AFRICAN PUBLICATIONS
27 JUN 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 25—Vol. XLVIII

FRIDAY, 23RD JUNE, 1950.

Registered at the G.P.O. as a News paper.
PRICE: FOUR PENCE

OMINOUS WORDS BY A SOUTH AFRICAN STATESMAN

“ With a European population of only a million at a southern extremity of a Continent occupied by some two hundred millions, mostly barbarians and semi-barbarians, I cannot help feeling, whatever my own prejudices of race and colour may be, that the political and social security of South Africa would be none the worse for retaining the goodwill of the five millions of coloured and aboriginal inhabitants with whom we live interspersed, and for reconciling them with our political institutions. When the political union of all South Africa shall have been fully established, it would be a bad day for our new Commonwealth if, in addition to protecting our northern frontiers against the teeming millions of Darkest Africa, we had to be continually on our guard against a malcontent Coloured and Native population in our midst, outnumbering us by five or six to one.”

—JAN HENDRIK HOFMEYR (Snr.) in 1909.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple, Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunla. Yd. 7/11. Ideal for Sarees.

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/- SAMPLES ON REQUEST.

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

VELVET.
44" Chenille Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0 each.

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0 each.

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

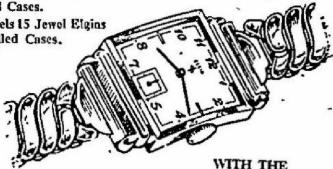
FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. ——— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. ——— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases. Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID!

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of
'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
 Manufacturers of Ladies and Girls
 Straw and Felt Hats
 Wholesale Merchants and Direct Importers.
**House For Keen
 Cash Prices.**
 33 West Street, JOHANNESBURG.

मास्टर ब्रदर्स
 डेवसेल मरचन्ट्स एन्ड इम्पोर्टर्स—ज्यो लॉन्गो
 रेडमी टेमन सुतराडि कपड, बुलट रुस, प्लानेट्स—ज्यो लॉन्गो
 माटे नत नतनो/संल-तेमन कपडीलीन ल्योरन्टे साडीजो
 विजिरे माटे हमारे खां प्रथम तपास
 करवा भलासुख छे.
**33 वेस्ट स्ट्रीट,
 जोहानिसबर्ग**
 फोन
 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29688.
P. HARGOVAN & CO.
 (PTY.) LTD.
**WHOLESALE MERCHANTS
 AND IMPORTERS.**
 P. O. BOX 1250.
 155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
 INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
 Importers & Exporters & General
 Commission Agents
 10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.
**Special attention is paid
 to indent orders**
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
 MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish
 Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
 Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Crimi-
 nal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
 Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out
 in Strictest Confidence.
 11/12 Pastena Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
 *Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED
 BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
 FROM YOUR CHEMIST at 94, 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
 ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 149a

THE NEW INDIA ASSURANCE COMPANY LIMITED.

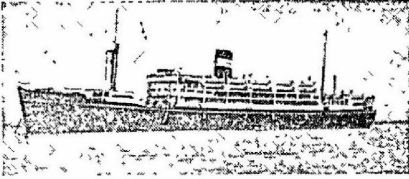
**Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry,
 Motor Bus, Plate Glass, Workmen's
 Compensation, Etc. Etc.**

आ दौदा वीमा कंपनीमा छ'दगीना, आग, मोटर कार मोटर
 बोरी, मोटर वास, प्लेट ग्लास, कामदारोने बगता वीमाच्यो,
 सायन्ट वीजिरे हरेक नतना वीमाच्यो उतरावी संकष छे.
 दौदा कंपनीने उपवन आपुं जे हरेक दौदाती करन छे.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
 74, Victoria Street,
DURBAN.
 Telephone 25845. P. O. Box 1611
 Tel. Add: "RUSTOMJEE"
 Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
 Telephone 33-4478
 Tel. Add: "RUSTOMJEE"
 JOHANNESBURG.

JALBHAY RUSTOMJEE
 Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi. S.S. Karanja due Durban 29th June, 1950, and sails for Bombay via Karachi on 4th July, 1950

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£66-0-0
Second "	"	"	45-0-0
Inter-Class	"	"	30-0-0
Unberthed (Deck)	without food		18-15-0

Muslim Special Food £10-17-6 Ordinary Food £4-15-0
Hindu Special Food £10-0-0 Ordinary Food £4-2-0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — DURBAN.

શરણતે-ફોલાદ

પુન! તાજું તંદુરસ્ત પુન! !

શરણતે-ફોલાદ આ દવા તાજા પુનનો ખળનો છે. આ દવા પેટમાં જતાંજ તાજુ પુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને લુપ્ત ખુણ લગાડે છે. મરદાપ્ શક્તિમાં વધારા કરે છે. લીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ યતો તરતજ આટકાવે છે, છાતીની જ્વન ખાટા એકકારને નાશુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાય પચ અને શરીરની સુકતે નળગાળને તરતજ દુર કરી નવું જીવે શાથી ચ્કેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. એરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા એક સરખી ઊપોગી છે. આ એક લાજવાખ જનરલ ટોનિક છે.

એક પેતાલ શરણતે-ફોલાદની કીમત સી. ૧૨-૬ મળવાનું ડેકાણુ:—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

120 LOTS HAVE ALREADY BEEN SOLD
DON'T DELAY

ONLY 66 RESIDENTIAL SITES LEFT
BOOK YOUR SITE NOW

ALSO VALUABLE TRADING SITES AVAILABLE

Within easy rail transport of Durban,
10 Miles from City Hall.

BUY NOW AND SAVE.
ALL ON EASY TERMS

15% Deposit. Balance spread over 5 years.

Voysey, Boshoff

&

Co. (Pty.) Ltd.

291, Smith Street,

Phone 28954

Tear off here and post to

VOYSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duffs Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME.....

ADDRESS.....

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મહીસાઈ શાશુલાલ ઠાકીવારવાળા.

દરેક ભતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ શેષા શેષા, મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું 'વખજાએલું' સુરતી ભુષું' શેષ, મમરા, માંડીયા, ભજાયા, પાતરા વિગેરે દરદોજ તાલ બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીમેરે માટે શેષા પ્રમાણમાં મીઠાઈ જોડવ અમાણે ઢુંકે વખતમાં બનાવી આપીશું'

PHONE 33-6575.

P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

વેડફમ સુદ, ઠાઈનીબુદમ સુદ, વેવરદરેખ, હરેકસાંબ એસદ સાઈફુ જોડા જોડીસ ડેસક, લુક ડેસ, ટેબલ, તાઈન કોફાયલ શાવે ખરીદી શકશો. ભતે પધારી લાખ શેષા લુકસો નાંક.

—વેકેશ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હપારી ફર્નિચ નીચે તઈવાર માય છે. તેને સ્ટોલ હમેક તઈવાર રહે છે. માય રીકાઠા શાવોના પ્રાઈસ લીસ મંચાવો અને વેપાર આમજ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG

PHONE 33-4691.

BOX 2526. 10

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 25—VOL.—XLVIII.

FRIDAY, 23RD JUNE, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

FRIDAY, 23RD JUNE, 1950

Be Prepared To Fight

THE Group Areas Bill has passed through both the Houses and while going to Press it was awaiting the signature of the Officer Administering the Government. Before long it will become an Act of Parliament. The Government have chosen not only to deliberately wound the susceptibilities of nine million non-European South Africa, who are to be directly affected by the Act, but they have deliberately hurled an insult to India and Pakistan in particular and to the whole non-European world in general. In doing so, they have totally ignored world opinion. In the words of our Johannesburg contemporary, they have virtually shaken their fist in the world's face.

The question now is, are we to meekly submit to this law, which is unjust and immoral in every respect, in order just to placate the prejudices of a comparatively few Europeans in South Africa, who defend the law, by claiming to preserve the White race and White civilisation? We humbly submit, we cannot, with any show of self-respect. The minds of those who lay such claim are obsessed with false notions and they know not what they speak. We are, however, satisfied that that obsession has not contaminated the thinking Europeans and it is to them that our cry of distress goes. Helpless as we are, as we have been kept in this country by the rulers, we can but cry to all those in whom we feel we can lay our trust to be succoured. If we were sure that we would get that help in South Africa, we would not have the slightest occasion to seek it from outside. But are even those Europeans who have the power, able to

hold their ground under the present Government? They seem to be fast losing it. But of course they have their own weapon to deal with the situation and so they feel safe. What weapon have we? The only weapon we have is to cry out as loudly as possible for help, and that is what we are doing. Those who are brutally assaulting us seem callous. They have no fear whatsoever. The harder we cry the harder they become in dealing their blows. But there are others who feel embarrassed by cries and yet are not able to render us any practical help. They plead, no doubt, with our assailants. But what does their pleading amount to after all? They tell our assailants not to be too harsh, hardly out of mercy, but out of fear that our cry might catch the ear of the outside world. That will not avail us much.

Bare Justice

What we have been seeking all these years in this country has been nothing but bare justice. We have never at any time sought to assume political power. And even today, whatever the cry of the Communists may be, it is bare justice and nothing more that we seek. But when that is mercilessly denied and we are continually crushed, naturally frustration gets hold of us; and oppression and more oppression makes us obstinate. Our humble request takes the shape of a demand for all that we are entitled to and we are prepared to die for that. That is the stage we have almost come to. We are not wedded to Communism. We have no ulterior motives. We believe there is more than enough room

in this fair land for all those who are inhabiting it and 'or many more, to live in peace and amity.

Greed

Of course one cannot afford to give way to greed at any time. For, it is nothing but greed, on the part of a few who hold power today, that has been the cause of all wars culminating in the last two Great Wars, and, God alone knows, whether we are heading on for a third one. That greed indeed has been the root cause of all the trouble in South Africa and of the present legislation. We maintain that our cause—the cause of all the non-Europeans in South Africa—is just beyond the shadow of a doubt and we seek the moral and material support of all those in this land and outside, who claim to stand for Truth, Justice and Democracy. We are out to fight to the bitter end this outrageous act of the rulers of this country—an act which is a complete breach of all God's Laws which sustain the whole universe; and yet, was it not in the name of God—in the name of Christianity—that this act of passing such legislation was committed? Has such Christianity any value? It is for all who profess to be Christians to think. We said we were going to fight to the bitter end. But we can boast of having none of the weapons possessed in abundance by our oppressors; nor do we seek to possess them. Even if we have them, we consider it a sin to keep them. We must discard them—burn them. If we dare keep them or use them we know they will react on us and destroy us. We do not wish to be destroyed. We wish to live. We wish our oppressors to live, because we know they are human just as we are. It is the oppression against which we shall fight. The only weapon in our armoury is Faith, Faith in the righteous-

ness of our cause and Faith in God. We shall march onward; we shall not bend but, without raising a finger against them, we shall allow our oppressors to break us, to kill us, until their hearts change, they see light and begin to realise that we are human creatures just as they are and with the same feelings as they have and are entitled to live and to breathe the air of freedom as they do. May God grant us all wisdom and strength to be loyal to Him and abide by His Law.

Monday June 26

MONDAY, JUNE 26, will be a solemn day for all those whose souls have been stirred by the present Government's atrocities. It is by no means a day of strike as is being described in certain quarters to belittle it. Its significance is even more than a sabbath day, and as such it is the duty of all those who observe that day to treat it as such. Many employers of labour, we know, will be greatly inconvenienced on that day but we should assure them that it is not with that intention that the day is to be observed. It is the only civilised way in which we can demonstrate our outraged feelings against the ills that are inflicted on us and to pray for wise guidance to us to face these ills and to the oppressors to desist from inflicting them. It is a move which should be encouraged and supported by all including the oppressors, for no one can deny anyone the right to worship God. The tyrant will, of course, even do that, but we do not wish to be so uncharitable as to believe that South Africa has sunk so low yet as to produce such a tyrant. We do sincerely hope all those who may be inconvenienced on this day will be generous enough to appreciate its significance and view it in

the bright light it should be viewed.

As we have said before there should be no intimidation or victimisation. The beauty will lie in the spontaneity with which the day will be observed. People should act spontaneously and from an impulse from within their hearts. Those who are at all afraid of the material losses they may have to suffer and count them higher than their self-respect should not participate. It will neither help them nor the cause.

What they should consider is if their position is so insecure that they cannot have even a day that they can dedicate to God is it worth holding on to it or risk losing it in pursuit of real peace and security. Nothing is gained without suffering and self-help. It is better to die than to live

in fear and insecurity. Why not then die courageously with faith in God? We hope and pray that our people will not be wanting in that Faith and men, women and children will give a worthy account of themselves.

Our conscience bears witness to the fact that there is not the slightest bitterness against any one in what we are writing. If we wish to succeed in our struggle and win and retain the sympathy of our European friends and we know they are many, we must be extremely moderate in our utterances. We would say this at the risk of repetition. Let our immoderation be shown in our capacity for self-suffering. Only two things we must master: how to win over our enemy by sweet reasonableness; how to be prepared to suffer without inflicting the least on our opponents.

OUT OF EVIL

'Free Press Journal' of Bombay in a leading article on the Group Areas Bill writes as follows: Out of evil cometh good. The hateful Group Areas Bill sponsored by the Fascists of South Africa has resulted at least in one solid benefit. It has brought the Africans and Indians in South Africa together on a single platform. The history of Indian colonisation in South Africa has been an unfortunate one. Indians went there in a state of semi-slavery as indentured workers. By their efforts they improved their position. As they progressed, their eyes were turned more and more to their European superiors and away from the Africans whom they considered their inferiors. They often forgot that Africa by right is the country of the Africans. They failed to realise that whatever oppression they suffered, the future of Africa lay with the largest section of its population, the Africans. Gradually the two races, in spite of both being coloured, were drawing apart. The Group Areas Bill seems to have united them. The Bill seeks to drive wedges

between the main races of South Africa. Whites are not supposed to mix with Blacks and both are supposed to keep away from the Browns. For the time being the policy behind the Group Areas Bill may be successful. The policy behind the anti-Jewish policy of Hitler was a success for a time. South Africa is, after all, only a small part of the African Continent. The Black race inhabits it from one end to the other. In some places, as in South Africa, its backwardness may result in its being oppressed. But elsewhere in Africa it is making marvellous progress. It cannot be kept in slavery for ever. The spirit of freedom will permeate the darkest corner of the Dark Continent in due course. The Black race will then be sure to exact a terrible reckoning from its oppressors. The small Indian minority will be nowhere if it is then ranged against Africans. The leaders of the South African Indian community should do everything in their power to develop the entente that has now been formed.

NOTES

Effects Of Group Areas Bill
'The Star' (Johannesburg) in an editorial on June 14, thus describes the Group Areas Bill:

Despite Dr. Malan and Dr. Dugues, it is a savagely discriminatory measure which will bring nothing but the evils of further unrest and up-

heaval in its train. It will do more. It invites economic chaos. The Bill does not confine itself to social and residential segregation. It threatens people's livelihoods, and in a manner calculated to disrupt the business life of the whole country. Commerce and

industry are deeply perturbed about the Bill, as well they may be. There are other considerations. The Nationalists are seeking to achieve their aim by rushing through a clumsy bludgeon of a Bill. They are like bulls in a china shop. Race relations in the Union will be further strained, and international criticisms of the Union will be strengthened—all unnecessarily."

Shaking Its Fist

In another editorial note, when the Group Areas Bill passed its third reading in the Assembly 'The Star' wrote:

"With the help of the guillotine, and by a majority of fifteen votes, the Group Areas Bill passed its third reading on Tuesday afternoon, and another nail was knocked in the coffin of good race relations. As far as the present Government is concerned adverse comment on this measure is now not only futile but superfluous. There is, however, one curious statement in the Prime Minister's third reading speech that deserves to be examined. The Opposition, he said, in its attitude to this Bill, had been "hiding" behind world opinion. It is an odd choice of metaphor, but admittedly the Opposition has pointed out that the Bill will not only gravely damage South African relations with India, but upset world opinion. These are plain facts, and if the plain statement of them is "hiding behind world opinion," the Opposition has done it. And very sensible too. The alternative policy, which the Government apparently proposes, is to shake its fist in the world's face. Which was never a discreet thing for any Government to do."

Reaping The Whirlwind

The 'Natal Witness' in an editorial on June 20 writes:

"For a Government with a narrow and precarious Parliamentary majority, and with no majority at all in the country, to force through two such measures as the Group Areas Bill and the Suppression of Communism Bill, and to do these things in the internal and international circumstances in which South Africa is placed, is one of the most astounding examples of political blindness on record. The members of the present

Government have a certain clumsy cunning in political manoeuvre, but of statesman-like insight they are utterly bankrupt. Do these men of limited capacity think that under them South Africa will ride the whirlwind and direct the storm they have raised? Like the sorcerer's bungling apprentice, they have conjured up the devil, but they will not be able to lay him again.

Protest Against Suppression Of Communism Bill

Mrs. V. M. L. Ballinger M.P. and Senator Dr. E. H. Brookes were among the speakers, at a meeting held in the Drill Hall Capetown, last week, convened by the Democratic Action Committee. Mrs. Ballinger according to a report in the 'Cape Times', said that the Minister of Justice told the country that Communism constituted a grave danger to internal security. We want to know what the Government has been doing while this plot has been going on, she exclaimed. What kind of a Minister of Justice is he? If people were threatening peace they could be put behind bars under existing legislation. When the Bill was passed, the Minister could create offences and judge them at the same time. Measures like these were corrupting the spirits of the people because it encouraged informers and then protected them. The Mixed Marriages Act and the Registration Bill, she said, encouraged people to spy on other's private lives, but the Communist Bill on their public life. Senator E. H. Brookes said that the danger lay primarily in the spirits of the people by taking fright and not speaking what they felt. But if we go into the outer darkness, let us go gallantly. Do not let this Bill stop you from saying what you ought to say, he said. Mr. Rubin, Chairman said that the Democratic Action Committee had been founded some weeks ago. When the Civil Rights League called a conference of all organisations interested in preservation of democratic rights in the Union. The result was the committee which was instructed to take lawful steps to resist the Suppression of Communism Bill.

TO LOVE ALL IS TO UNDERSTAND AND "BECOME" ALL

(By L. W. Ritch)

"THERE is no Religion higher than Truth is the teaching of the wise and saintly from time immemorial. "God is Truth, and Truth is God" was Gandhiji's declaration of Faith, his finding after years of arduous, self-sacrificing seeking.

Are these merely pretty platitudes, nice-sounding sentiments that, while admirable as such, have no place in "practical politics," are too abstract, too "high" to be applicable to the hard realities of life and the outlook and conduct of the plain average man?

Before examining these propositions further, we should recognise that the really wise are not given to talking nonsense or to presenting as facts anything but what they themselves have by experience found to be true. Just as saints have been sinners in their time, so the wise have graduated through the stages of unwisdom in which most of us presently find ourselves groping. Both have had to evolve, to become, what they are. Now, the corollary of the doctrine "The Truth shall make you Free" is, of course, "Untruth is synonymous with Bondage," with the limitations and defects, the sins and failings, the darkness born of our ignorance, from which we nearly all of us suffer.

Truth is God because by 'God' is meant the absolute Reality of Realities, the eternal, the indefinable, the changeless, the all-transcending, in contradistinction to the impermanent, ever-changing, panorama of the phenomenal worlds that are born and die, appear and disappear.

The wise worship Truth, are devotees of Truth, because worship or devotion is the way to "becoming." "As is the Shrine, so is the Votary. The Soul is fashioned to its Like." The truly wise become god-like because by devotion to Truth that is God, they become assimilated to the object of their worship. They become free from the limitations, delusions and defects of the average man and become "like unto the Father."

There are certain basic, fundamental verities that are common to all of the world's great religions. The most important of these is the Fatherhood of God and the Brother relationship of Mankind, i.e. of every human being to every other human being. This signifies that just as the seed contains within its tiny shell all the potentialities of the parent

plant, so Man has latent within his complex constitution all the possibilities and powers of divinity; of becoming "like unto the Father," the Source and Origin of his being.

Man's possibilities, and what constitutes his progress, are indicated by his divine pedigree. And this applies equally to the most backward as it does to the most advanced of Mankind.

Says Sri Krishna, the Supreme, to Arjuna, His disciple,

"I am the Self, the Spirit, deep-seated in every creature's heart.

"From ME they come; by ME they live; at MY word they depart."

The Christian dispensation likewise speaks of God, as the Christ, being present in the heart of Man.

This essential Unity, this common denominator of Oneness, is, then, the basic, the superlative Truth regarding real human relationships, while Apartheid as preached, and far too widely practised, in South Africa, is the superlative heresy—the Heresy of Separateness, as it has been called.

If the doctrine of the Fatherhood of God and the Brotherhood of Mankind expresses fact, it follows naturally that all human beings are members of the one family and while sharing the love and guidance of the all-wise Father, are duty-bound to recognise the relationship, and treat each other in a brotherly way.

None will doubt, because experience assures us, that where loving service and concern of each for the well-being of the others is the ruling spirit in family life, the result is harmony, peace, progress and happiness. Family love expresses itself in a sort of competition as to who shall contribute most towards the general happiness. Love is a spiritual cement that unites and holds together. It finds its joy in pouring itself out; in giving; in complete unselfishness. It is the efflorescence of the soul; the expression or manifestation of the divine in man. Love is the unfolding of the soul's divine potentialities; the hall-mark of man's divine pedigree. It is a force, a power, that integrates, that dissolves barriers, and finally becomes all-embracing, all-encompassing. It is necessary to emphasise this because so much that is called "love" is but selfishness in disguise, the "love" of the op-

pressor for his possessions, of women for dress, of children for sweetmeats. It is necessary to appreciate that Love is the very opposite of the egotisms of the personality-I of us, of its selfish desires and appetites, of its philosophy of "First I come," of its jungle-ethics in respect of survival.

God is Love taught the Christian Master, thereby indicating that the way of love was the path to self-realisation, to the unfolding of man's latent powers or potentialities, to his at-one-ment with the All-Father. He emphasised this with the commandment "that ye love one another."

The message of "The Gita," rightly understood, is identical with that of the Christian Master. In essence it is "Come unto ME," and find ME, whom am the Spirit within your heart by following the path of sacrifice.

The Buddha, in speaking of "The Law that makes for Righteousness" says, "the Heart of it is Love; the end of it is Peace and Consummation sweat."

In the light of the above, need we go far to find the true explanation of the disruption and near-chaos threatening the human family today?

We have learnt at least enough to recognise that hate, greed, envy, jealousy, lust and power and possessions, are each and all of them disruptive and disintegrating forces that divide, separate, antagonise and keep apart; that where these prevail and control our thoughts and actions, discord not harmony, strife not peace, misery and suffering not contentment and happiness, must equally prevail. What then, Brothers, is it "that lets"? What is the explanation? We are Men ('Manasa'), endowed with the power to think, to discriminate, to choose, to accept or reject. Why, then, this repeated mis-taking? Why persist in taking the road painful experience should have convinced us leads only to misery, however attractive and inviting it may appear to be?

The short answer is, that we have bartered our spiritual birthright for a mess of (material) pottage.

Blinded and seduced by the glamour and glitter of what Sri Krishna speaks of as "the delights that are "contact-born, but are wombs of pain," we have lost sight of our real spiritual nature, forgotten our spiritual heritage. Instead of the body being seen as

but "a house of flesh" in and through which the soul, the real man functions and learns through experience, the body is thought to be the man himself. The man's outlook regarding life and the purpose of living becomes distorted, blurred, and, eventually, wholly out of focus. He sees things upside down, mistakes shadow for substance, adopts an entirely false standard of values. Spiritual values cease to have any meaning. The Fatherhood of God and Brotherhood of Mankind doctrine is either scouted altogether as irreconcilable with the stern realities of this jungle struggle for survival, or else treated with indulgent tolerance.

It is the materialistic outlook, the identification of men with body, the failure to distinguish between the soul—the real man—and the black, brown, yellow or for that matter white body, that is no more than the vehicle through which the soul is for the time being functioning, that is largely accountable for South Africa's Apartheid ideology.

Seen through "the eye of matter," the truth of brotherhood is admittedly difficult of acceptance. The "eye of matter" sees only the differences that distinguish and separate. It is blind to the fact of the unifying spirit, the essential reality, that all share by reason of their common divine parentage.

The example the leading men set, the lesser members of a community follow, says Sri Krishna. In regard to the latter, it is probably our duty to pray "Forgive them, Father, for they know not what they do." It is safe to say that but for their leaders, their preachers and teachers, they would have known nothing of this poisonous, un-Christian Apartheid doctrine.

Upon those leaders, many of whom are ordained ministers and professed followers of the Christian Master, rests a grave and rather terrifying responsibility. Purporting to serve God while fearing to offend Caesar, they have by specious arguments attempted to justify their agreement with Separatist ideology in the name of religion.

May we be forgiven for reminding them of their Master's words "Even as ye have done unto the least of these my Brethren, so have ye done unto ME."

SENATOR BROOKES'S SCATHING CRITICISM OF GROUP AREAS BILL

DURING the debate in the Senate on the Group Areas Bill, Senator Dr. E. H. Brookes, in a forceful speech, condemned the joint report of the Asiatic Land Tenure Act Amendments and Land Tenure Laws Amendments Committees on which the Group Areas Bill was based. Dr. Brookes said: "I call it an extraordinary document because it has about it all those elements of sharp practice and disingenuousness which are associated with this Bill from beginning to end; in its conception, introduction and its presentation to this House.

The Minister of the Interior: Is that fair to the people who cannot defend themselves?

Senator Dr. Brookes: I charge those qualities to the Minister. He can defend himself if he likes but every commission has got to stand criticism in this House.

The Minister of the Interior: I think it is a scandalous statement.

Senator Dr. Brookes: I will repeat the statement. This report is an extraordinarily misleading document. It is a document which is produced under extraordinary auspices and put before Parliament in an extraordinary way. It is the first parliamentary blue book which has been edited by a Minister before its publication.

Full Of Inaccuracies

It was put in in the other place (the Assembly), so near to the time of the Bill that there was not time to study it properly by the members there. This report is full of inaccuracies. It is a completely one-sided document. When I compare it with the two Broome reports, the difference is as the difference between light and darkness. I do not make a grave statement of that kind without chapter and verse. I am going to prove my statement, which the Hon. Minister has taken so badly. The Hon. Minister has said in his introductory note to this report that the report is a lengthy one and chapters one and two respectively deal with the position historically, before and after Union up to 1946. So there is no history recorded in this, but in chapter four, paragraph 288, it says: "A perusal of the evidence summarised in chapters one to three hereof says that the Indian came to South Africa as an indentured labourer against the wishes of the European inhabitants of Natal. Now, the European inhabitants of Natal may or may not have made a serious political error. That is a different question. But here is a

statement made in a report which the Minister wants to defend. The statement is alleged to be a fact that as a matter of history the Indian came to Natal against the wishes of the European inhabitants. The historical chapters which are supposed to support that are suppressed. I do not know what they contain. I would like to give some of the facts with regard to this. On the 18th June, 1855, a public meeting of the citizens of Durban, called by the Town Council, by a very large majority, got the following paragraph inserted in an address to Sir George Gray:

"Independently of measures for developing the labour of our own natives we believe Your Excellency will find occasion to sanction the introduction of a limited number of coolies or other labourers from the East in aid of the new enterprises on the coast lands, to the success of which sufficient and reliable labour is absolutely essential."

Three times the Government of India was asked to send that labour; three times they refused but pressure came continually from the people of Natal for this labour. In 1859 the Legislative Council of Natal passed an ordinance in favour of this immigration. Twelve of the sixteen members of that Council were elected. In 1864 the Legislative Council made a further request for immigration of Indian labour. The Chamber of Commerce of Natal, after the Indians had been three and a half years in Natal, approved this report. It was signed by R. Acut, C. Behrens, W. Snowden and R. Hawse. This is the report:

"Your Committee considers that the slow process of introducing coolies at present obtaining, is totally inadequate to the wants of sugar, coffee and cotton planters. Your Committee strongly advocates that the Government borrow money in England for the purpose of keeping up a regular and constant stream of immigration adequate to the demand."

"The Natal Mercury," in one article said: "Coolie labour is the vitalising principle." In another article in 1865, five years after the first batch of Indians arrived in Natal, "The Natal Mercury" advocated that the Indians should be encouraged to take up land. It said: "We can see that private planters and landowners might find it remunerative to encourage small coolie growers to cultivate for themselves, by offering patches of leased or bought land

and to crush their cane at their landlords' mill." The first batch of Indians to arrive in Durban were greeted with a torchlight procession by the European citizens. Now these are mere facts of history; they can be proved. I have my references for all these things and he (the Hon. Minister) presents us with a report like this, which he—I was going to say which he has the audacity to defend—defends which tells us that a perusal of the evidence shows that the Indian came to South Africa as indentured labour against the wishes of the European inhabitants here.

A Betrayal Of Coloureds

Let me give another illustration of the value of this report. Page 8, paragraph 321. "The commission, regarding Cape Coloureds, found that Coloureds should have their own townships which should be separate from those of the Natives and two leading members of the commission held that European, Native and Coloured townships should be separate from each other. (Paragraph 236)" Could any possible meaning be attached to that by the ordinary reader than that the commission or at any rate a minority of the commission recommended legislation of the kind that we have before us now, that is the context in which it is put. I have turned-up paragraph 236 of this report and it is just a minor inaccuracy that it is the wrong paragraph altogether. Paragraph 236 says: "The Act provided for the appointment of an inspector of white labour; the inspector was required to keep a register etc." but I went to the trouble to look through the report until I found the relative paragraph. It is paragraph 732 (a), not paragraph 236. The commission recommended that wherever ground is set aside for the establishment of a location or township for non-Europeans, that in such location or township set aside the Coloured people should be separated from the Natives. In the footnote, in this connection Drs. Wilcox and de Villiers hold that when townships are established by local authorities the demarcation between European, Coloured and Native areas should be distinct. What is the good of a commission of this kind? It disgusts me. I cannot say otherwise to be given information of this kind. In this commission no evidence is taken from the Cape at all. There is no evidence from either side. Let me say that the bodies which were invited to give evidence by this commission; with the exception of the Institute

of Race Relations, all of them represented the Europeans only. It was a packed set of witnesses to produce a packed report and in the whole Cape Province no evidence was produced and on the basis of no evidence at all from the Cape Province they want to take away rights which the Cape Coloured people have had during our history, that the Cape Coloured people are to be subjected to compulsory segregation. My, how they must hate the Minister. These curses are not loud but deep in the minds of the Coloured people as far as he is concerned and also his party. There has been no instance in our history such as the betrayal of the Cape Coloured people by the Nationalist Party.

Double-Crossed Indian Delegation

There is more to it than this. I know the Minister is going to be annoyed. I hope to make him annoyed.

The Minister of the Interior: I think you flatter yourself.

Senator Brookes: But I do say that the Minister has double-crossed the Indian delegation about this Bill. He has told them that he is introducing a Bill which will treat everybody alike. He has told them that he is introducing a Bill which will treat everybody alike. He knows very well that the effect of this Bill will and is intended to increase the restrictions on Indians. One story is told in New Delhi another story is told in Durban. Even the little bit of window-dressing which puts the Indians with the Coloureds into one group so that you can say there is no differentiation against Indians is off-set by the creation of ethnic groups.

When the Hon. Senator Viljoen talked about it he told us that the intention was quite clearly four groups, Europeans, Asiatics, Natives and Coloureds. He made no bones about it and he said that the object of the Bill was toound these people out of the Cape Province. That is how he gets votes from Port Elizabeth. He told us so quite unashamedly. What hope is there for South Africa in the International world with discreditable manoeuvres of this kind; how far have we fallen in the scale of the international world? It is no use bringing these cheap little arguments and cheap little victories before the standard of world opinion. There are grave moral questions involved, grave political questions involved.

Opposing Bill In Principle

If the Hon. Minister is in any doubt as to the opinions of people on these benches I hope I shall remove it. We object to this Bill in principle because we object to compulsory segregation in

principle. We accept fully and frankly the fact that in general terms the people of South Africa are living and will continue to live their lives apart residentially. We believe this has been attained quite as much as it needs to be attained at the present time and we are going to move a direct negative to this Bill. The Hon. Minister has asked us to believe a statement which is a complete fallacy, namely that by separating people you promote friendly relationships. May I ask the Hon. Minister what his views on marriage are?

The Minister of the Interior: Certainly on mixed marriages I have. Senator Dr. Brookes: May I ask the Hon. Minister to look at the map of Europe. I am not talking about mixed marriages, I am talking about marriages. I ask the Hon. Minister if he thinks that a man's relations with his wife will improve by permanent separation? Look at Switzerland where French and German-speaking people have lived together in amity with one short civil war in 600 years and in France and Germany where the principle of apartheid has been consistently and thoroughly applied they have had three wars in the last 80 years, major wars into which they have dragged the whole world including ourselves. He is basing his views on a fallacy. It does not necessarily mean that because people are separated they are going to live more happily.

Objections To The Bill

Referring to the objections to the Bill Senator Brookes said: We are more concerned with the unfairness of this Bill. This is a racial Bill and it is a Bill in which one race is prosecutor and judge. The Minister has said that he does not intend to have any non-Europeans on his board. He need not have told us. We know that. This is a Bill in which the white man is to divide up the land between himself and the others and he is going to decide which part each shall have. I need not read more than a few lines to remind the House of one of the most famous stories about President Kruger. I read from Manfred Nathans' life, "Two brothers had a dispute regarding a piece of land which had been left to them in undivided shares and they could not settle which portion each was to receive. They appealed to the President. He said to the elder brother, you divide the land into two portions and let the younger brother have the first pick." "Will the Minister do that? No, of course, he will not. He wants to divide it and to have the first pick too. We know what we are talking about on these benches. The people we represent have been subjected to com-

pulsory segregation and we know what every honest member of this House will admit: Hon. members who have been on the Native Affairs Commission in this House will admit—that what you get for a Native location in an urban area is a bit of land which nobody else wants. Just what is left. They know that. They know that that is so all over the country. Do you suppose, Mr. President, that if there is any allocation of land between Europeans and Coloureds in the Cape Peninsula, that the Coloured people would get Newlands or Kenilworth? The Hon. Minister knows they will not. He knows what happened in Durban when we tried to get land for Indians even for things like a technical college or a sportsground. I went to a lot of trouble to get a site for a school for Indians employed by the Municipality of Durban, and do you know what they offered me? Land, later on, when it was built up, which they were building up from the rubbish dumps of Durban. That is what they offered me to build a school on.

Minister Distrusted

This is the nature of this Bill. Compulsory segregation administered by one race. And I do not trust the Hon. Minister to hold the scales equally between the races; I do not trust him in the least, to do so. All his administration of Indian affairs in the last two years has shown that in that respect he is a partisan. He should not be the person who counts on public opinion and benefits by it; he should be the person who holds the balance evenly between the represented and unrepresented people, and tries to handle the situation fairly, as Ministers of the Interior—including his own Prime Minister—did before him. Incidentally referring to his own Prime Minister, will it be believed that this report only refers to the Cape Town Agreement as "negotiations for repatriation having broken down." Not a word about the Cape Town Agreement. This is the report to which the Hon. Minister asks me to accord respect because of the people who signed it. We object to this Bill because there has been no consultation of the concerned. There has been absolutely no consultation with the Cape Coloured people. Their rights are being taken away overnight without consultation; without even investigation, I should be ashamed if I were the Hon. Minister, to be defending a Bill of this kind. I remember the days when the Hon. Minister stood for a liberal policy, when he said that nationalism and liberalism came to the same thing. I remember the Hon. Minister say-

ing good things about the inclusion of the coloured people, generally speaking, in the European community.

Ministerial Powers

We object to this Bill because of the part which political considerations have played in it. Of course it is easy to get an excited public meeting work up against Indians or Coloured people—a public meeting of Europeans. Anybody can do that; it is like shooting a sitting bird. But that is not statesmanship. That is politics of the worst and lowest kind. We want statesmanship in a country like South Africa. The Hon. Senator Viljoen can well boast of getting votes in Port Elizabeth as the Hon. Minister hopes to get votes in Durban. I do not want to be self-righteous, but thank heaven I am not that sort of politician; I should prefer to have another kind of profession. We object to this Bill because of the power which it gives to the Hon. Minister and to the Government generally, not only to the exclusion of Parliament in important respects, but to the complete exclusion of the law-courts of the country, so that the very Bar Council of the Bar of which the Hon. Minister is a member, even if it has not protested against this Bill it has protested against exactly the same principles in another Bill. The Bar of the country is upset. If the judges will allow—well, I had better not talk about the judges; the Hon. Minister at any rate, does not seem to have much confidence in them—but the judges are out of practically every situation which this Bill provokes. And they have always been the protection of unrepresented groups in the past. But it is not only this, it is the lack of publicity. The Hon. Minister must report to Parliament the proceedings and the results of the recommendations of his Land Tenure Board to be appointed under the Bill, but there is no undertaking that the hearings of that Board shall be public; that has gone. That is one of the main differences from the 1946 Act. There is no provision in this Bill for public hearings on the part of the Commission.

The Minister of the Interior. This is exactly as in the 1946 Act.

Senator Dr. Brookes: Will the Hon. Minister deny that there have been public hearings in the past?

The Minister of the Interior: There was public hearing, and I said today that that would be the position today.

Senator Dr. Brookes: Does the Hon. Minister say that there will be public hearings in the future?

The Minister of the Interior: I have said that,

Senator Dr. Brookes: I thank the Hon. Minister, and I accept his word for that.

The Minister of the Interior: I have said that; just as in the past they will carry on in the same way, because the provision in law is the same.

Senator Dr. Crookes: I accept the Hon. Minister's word for that, but it would be as well to have it put explicitly into the Bill all the same, because it is always the same with assurances of that kind, that future Ministers are not bound by a previous Minister's assurances.

The Minister of the Interior: The Hon. Senator did not ask for an assurance on the 1946 Act.

Senator Dr. Brookes: I voted against the 1946 Act, Mr. President. I do not know therefore what the Hon. Minister thinks he is gaining by taunting me about the 1946 Act.

In conclusion Senator Dr. Brookes quoted a letter from Jan Hendrick Hofmeyr (senior) dated 22nd March 1909. It was in reply to a letter written to him by the Coloured People's Vigilance Committee of Capetown, expressing the undying gratitude of the whole of the Coloured people for his championship of the Coloured and Native franchise. This is what he wrote:

"Gentlemen, allow me to thank you cordially for the kind letter you sent me on the 14th under the instructions of the Executive of the Coloured People's Vigilance Committee, and for the flattering terms in which you referred to the slightest service which I tried to render to my Coloured fellow countrymen. I, however, hardly deserve their particular thanks, for in saying a kindly word on their behalf I did not think of their interests exclusively, but quite as much of my white fellow-South Africans." And he went on to say: "With a European population of only a million at the southern extremity of a continent occupied by some two hundred millions, mostly barbarians and semi-barbarians, I cannot help feeling, whatever my own prejudices of race and colour may be, that the political and social security of South Africa would be none the worse for retaining the goodwill of the five millions of Coloured and aboriginal inhabitants with whom we live interspersed, and for reconciling them with our political institutions. When the political union of all South Africa shall have been fully established, it would be a bad day for our new Commonwealth if, in addition to protecting our northern frontiers against the teeming millions of Darke

Africa, we had to be continually on our guard against a malcontent Coloured and Native population in our midst, outnumbering us by five or six to one."

That is what Jan Hendrik Hofmeyr said in 1909. That we stand by today. That is what I always have stood for and still do. Not simply as representing one section of the community, my

own electorate—but for the interests of South Africa as a whole, and I am convinced that to force legislation of this kind on the unrepresented racial minorities of South Africa, to ram it down their throats, against their will and against the better judgment of half this Parliament, is going to bring about great dangers for the future—dangers which it is our duty to try to avert.

if it appears that these aspirations include thrusting the White man into the sea. The most liberal are not immune from the fear of mob violence, and, when the rioters are at the gates, are, in practice, at one with the most uncompromising

Nationalists. Therefore all who seek to influence non-European opinion should beware lest, by lack of moderation, they frighten away influential friends. It is in this light that the demonstration of June 26 should be seen.

RACE HARMONY AND THE DAY OF PROTEST

The following leading article appearing in the 'Natal Witness' dated June 17 should be taken to heart by all responsible then leaders:

If the number of meetings that have been held up and down the country are any guide, the so-called national day of protest on June 26, when members of all races have been urged to stay away from work as a sign of their dislike of the Nationalist Government's deeds, will be more widely observed—though again by non-Europeans only—than was the demonstration of May 1. One hopes that it will not have a similarly bloody ending, for on that day numbers of strikers on the Reef were fired on and killed by the police after stoning non-strikers returning from work.

It is, of course, clear that indirect responsibility for civil disturbance and loss of life rests largely on the Government, which has shown itself so callously indifferent to the well-being and so resolutely deaf to the pleas of the voteless masses whose trustees it claims to be. Frustration, where it cannot be resolved by constructive action, is likely to express itself in senseless violence, and the government that screws the stopper on the fermenting liquor of resentment must not be surprised if the bottle bursts in its face. Broadly speaking, the European has had more opportunity to develop into emotional maturity than the Black man, but even he can be goaded into mob violence if the provocation is strong enough. He should consider how much more easily the Native can be moved to violence, and should insist that policies likely to stir up this simple, impulsive people are abandoned.

Leaders' Responsibility

At the same time, much responsibility rests on non-European political leaders, and as numbers of them are men of education we are entitled to expect a rather more compro-

mitting attitude than many are showing. It is, of course, easy to realise that they, even more than the masses they influence, are conscious of beating their heads against a wall of indifference, and that this tends to breed fanaticism. Nevertheless, a leader is expected to know where lie the best interests of the led, and events such as those of the night of May 1, far from advancing the non-Europeans' cause, retard it, because of the feeling of insecurity engendered in otherwise sympathetic Europeans. We do not suggest that any non-European leader worthy of the name planned the violence of May 1, or that any is planning disturbances on June 26. Nevertheless, it is often possible to predict intelligently the likely result of an action, and it will be surprising if the one day strike is carried out without bloodshed. If there is violence, Nationalists, whose strongest weapon is their aptitude for sophistry, will be able to argue with superficial plausibility that still stronger action is needed against "agitators" and that all friction will vanish on that happy day when parity is complete—and many of the less intelligent will be persuaded that they are right. We are therefore inclined to believe that the strike, even though it is unlikely to be any thing approaching general, will strain race relations still further and do more harm than good to the non-Europeans' immediate prospects of bettering their lot.

Patience Needed

The qualities that non-European leadership must need today are infinite tact and patience, and an understanding of the average European's reaction to the suggestion, implicit in more than one African leader's recent speeches that the White man as such should be regarded as an enemy. However sympathetic to most non-European aspirations many Europeans may be, their sympathy will quickly evaporate

CONSEQUENT on Government of India's decision not to participate in the proposed Round Table Conference on the question of Indians in South Africa, the following telegrams have been exchanged between the Governments of India and the Union of South Africa.

Telegrams dated June 8th from the Government of the Union of South Africa stated: The Union Government would express its disappointment and deep regret at the decision of the Government of India not to participate in the proposed Round Table Conference.

This decision is both disappointing and regrettable. It is difficult moreover to understand for the following reasons:—(a) the leader of the South African Delegation in the course of the preliminary talks at Cape Town in February last was at pains to explain to the leaders of the Indian and Pakistan Delegations in general terms the purport of the contemplated Group Areas Bill and the effect it would have in removing racial discrimination in the field in which it would operate. Furthermore, as explained by the South Africa leader, it would in all probability ultimately replace the Asiatic Land Tenure Act of 1946 as amended against which such strong opposition has consistently been raised by the Government of India.

(b) The Government of India was therefore aware of the Union Government's intentions concerning the Group Areas Bill and its probable content and effect several days before the mutually agreed public announcement with regard to the Round Table Conference and its agenda.

As to the desirable atmosphere at the projected Round Table Conference perhaps the Government of India will not take amiss a reminder that their attitude in continuing the unilaterally imposed trade sanctions against South Africa was hardly one calculated to create the best possible climate in which to foregather. But at no time did the Union Government insist upon the removal of these sanctions.

With regard to prospects of the Round Table Conference, the

Union Government with all respect cannot agree with the contention of the Government of India that the conference would have been one-sided. On the contrary, the Government of the Union had hoped that with full co-operation on all sides (which at one time was thought would be forthcoming) solutions of at least some of the more important aspects of the problem of the Indians in South Africa would be found.

The Union Government have taken note of the proposal of the Government of India to release the substance of certain of the correspondence for publication in the morning newspapers of India on June 9th. For its part the Union Government propose to release to the morning papers on the same date paraphrased copies of all the more important communications in the matter that have been exchanged between the two Governments from and including the Government of India's telegram of July 5, 1949. We would hope to follow this up by a White Paper that would include a paraphrased version of all exchanges that have taken place between the three Governments.

We hope that you will find it possible to publish this telegram together with the substance of the others you propose to release to the press or, if such substance has already been published, immediately upon receipt.

Government Of India

The Government of India in their telegram sent on June 9th said: No mention of the Group Areas Bill was made at any stage in the preliminary conference. Outside the official discussions, the Minister of the Interior is understood to have told the leader of the Indian Delegation that the Union Government intended to remove discrimination against any community by providing the same conditions for all. Dr. Kunzru did not get the impression from this that the introduction of a measure like the Bill before the Round Table Conference was intended. Had either he or the Government of India had any such intimation they would immediately have emphasized the grave damage that such action

would do to the prospect of a Round Table Conference.

The "trade sanction" to which the Union Government have referred were introduced by the Government of India four years ago as a protest against the extension of the principle of segregation to which they have always objected, involved in the Asiatic Land Tenure Act of 1946. In the Government of India's opinion it cannot be reasonably argued that action taken by them in 1946 can have the same adverse effect on the prospects of the proposed Conference agreed upon last February with the full-knowledge that these trade restrictions would be continued, as the entirely new steps taken by the Union Government to tighten up and enlarge segregation.

The Government of India beg

to demur to the suggestion that the proposed Round Table Conference if held after the passage of the Group Areas Bill would not be one-sided. If the Union Government insist that all legislative and administrative measures affecting Indians in South Africa are matters of domestic concern and outside the purview of discussion, the Government of India fail to see how it would have been open to them at the Conference to consider anything except proposals which in the opinion of the Union Government would lead to a satisfactory solution of the Indian problem.

The Government of India have offered these views not in any spirit of controversy but only to answer the arguments used by the Union Government in their telegram.

Things In General

Suggested National Convention To Preserve White Civilisation

In the Cape Provincial Council's Budget debate last week appeals came from both sides of the House for a national convention on the colour question, presided over by a Supreme Court judge, and on a non-party basis. Capt. J. A. L. Basson (U.P., Vasco) asked the Administrator to make the strongest representations to the Prime Minister to call such a national convention. "It is late in the day, but perhaps not too late yet to make a serious attempt to save this country for European civilization," he said. Mr. A. P. Venter (Nat., Stellenbosch) said that such a conference as that suggested by Capt. Basson could only be called on a basis of parallelism, segregation or apartheid—whatever name one wanted to call it. To gain from the non-European the gratitude due to his White trustee, it would be necessary to make him economically independent. The idea of apartheid was nothing new. It was a policy followed for centuries in South Africa. He was proud that, as a result, the White people in the Union had succeeded in maintaining the white race. Col. J. H. Wicht (U.P., Hottentots-Holland) said that Mr. Venter had dealt objectively with the question of apartheid. If, however there had been no Coloured franchise and if the development of the Natives had not been so rapid, there would have been no cry of apartheid from the Nationalist Party, he said. Mr. P. Hamersma (Nat., De Aar-Colesberg) appealed to

the United Party to join hands with their political opponents in solving the colour question. Many United Party members on the opposite side of the House felt as he did.

Indonesia Welcomes Nehru

The Prime Minister of India, Pandit Nehru, who went last week on a ten-day visit to Indonesia was received by President Soekarno at Djakarta harbour, as he alighted from I.N.A. "Delhi." Pandit Nehru was given a great welcome by the people of Indonesia. Addressing the Indonesian Parliament at Djakarta, Pandit Nehru said: One of the major events of the age is Asia's coming into her own after hundreds of years and after cutting off the root of Colonialism. There has been a tendency in the past to ignore Asia as the outer fringe of the world. This is no longer the fact. If people do not yet realise that, they will realise it soon enough. Peace, he said, was essential, and they must work for peace and not merely desire peace. Otherwise, other problems would overwhelm Asia and all progress would stop. He felt, if Asian nations worked together peace could be assured to Asia and the rest of the world.

Freedom Has Its Obligations

Addressing a mass meeting in front of President Soekarno's palace, Pandit Nehru said: When aggression and evil threaten us, we cannot submit to them and have to face them with all our strength. In doing so, he said,

we must always remember the basic objective we have, lest the success we achieve may be superficial only and lead ultimately to some other form of degradation." He referred to the achievement of Indian independence and said, "Almost always nations attained their freedom by violent revolution, but Gandhiji showed us another way. That method did not do away with blood, tears or suffering but it did reduce the extent of suffering, lessened the hatred and violence that normally accompany such struggles. We have achieved independence and so have you. But both you and we have tremendous problems before us. We shall solve them no doubt. But they will require for their solution every ounce of energy that we possess and all the wisdom and courage that we may have. Some of your problems are the same as ours. Some are different. But whatever the problems may be, the basic approach to them should be governed by the same principles.....It is in the measure that we do that we will solve our own or world problems.....Whether we want to or not." Pandit Nehru said, "we cannot escape the burdens and responsibilities that independence brings to a country both in domestic and international spheres. Freedom does not stand by itself. It is always accompanied by obligations. These responsibilities compel us to take an ever-increasing part in world affairs.

Jagjivan Ram Elected I.L.O. President

India's Labour Minister, Mr. Jagjivan Ram has been elected President of the 33rd Conference of the International Labour Organisation in Geneva. In his address to the 350 delegates and advisers from over 50 nations assembled there, Shri Jagjivan Ram stressed the I.L.O.'s contribution to world peace and said: "The Father of the Indian Nation, Mahatma Gandhi, dedicated his life to uplift of the people, believing that this and not modern weapons of warfare would pave the way to real world peace. The one factor, solution of which is indispensable to world peace, is the poverty and consequent disease and miserable condition in which the vast majority of people of the world are still living.

Egyptian Editor's View On Indo-Pakistan Relations

The view that for her progress Pakistan should be friendly with India and co-operate with her

fully, was expressed by Ahmed El Antably, Editor of the Cairo Newspaper 'El Sawady.' Addressing a press conference in Bombay on June 5, the Egyptian editor said that his three-month tour of the Indian sub-continent has been "an eye opener." In many respects, contrary to what he had heard in Pakistan, Antably said, he was glad to find Muslims in India living in "peace and harmony." "This fact must be made known to the Arab world in the interests of Indian and Asian unity," he added. Referring to the projected visit of the Indian Ambassador to the Middle East, Antably said that his visit would be of "great advantage" to India to remove the many prejudices about her from the Arabic mind.

Sir Godfrey Huggins Opposes Segregation

The following telegram was sent by the Secretary Que Que Indian Association to Sir Godfrey Huggins, Prime Minister of Southern Rhodesia: "My Association is deeply grateful for your repeated affirmation that there must be no racial segregation in this Colony. Our confidence in your Premiership, in your firm stand against 'reactionary and sectional interest' and for 'fairplay and British justice,' has always been firm. We place our confidence in you for a continued stand against those who by their actions and pronouncements are creating discord in this Colony. Any withdrawal by the Colony from the fundamental policy of justice and equal rights for all peoples will only fertilise the rank growth of racial bitterness and hatred as exemplified today in the Union of South Africa and which is condemned by the rest of the civilised world.

NEW BOOKS

Just Arrived From India
Non-Violence In Peace And
War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—by Fyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Babu
—by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

T.I. CONGRESS RESOLUTION

The following is the text of a resolution passed by the Transvaal Indian Congress.

THIS Emergency Working Committee meeting of the Transvaal Indian Congress, held at Johannesburg on Saturday, 17th. June 1950, having considered the latest situation arising out of the passage of the Group Areas Bill and the "Suppression Of Communism" Bill in Parliament, comes to the conclusion that a dark period of fascist tyranny under Gestapo rule faces the 11 million people of this country.

The Indian community is confronted with real threat of extinction, the African and Coloured people will be subject to greater oppression and the rights and privileges of large sections of the Europeans will also be seriously affected in one way or other. This grave and unprecedented peril to the safety and security of the country emanates from the policy of Apartheid of the Nationalist government of Dr. Malan.

It is of the firm opinion that in this hour of South Africa's greatest crisis there is only one course open to the people of the Union, both White and non-White, that of offering the maximum opposition and relentless resistance to the establishment of a fascist republic.

Therefore, fully conscious of our responsibilities and duties as Indians and as citizens of South Africa, we solemnly declare that we shall not waver in our determination to play our rightful part in fullest co-operation with the other non-European people and all European democrats in the eventful and historic struggle against fascist barbarism and for freedom and democracy for all.

We pledge loyally and determinedly to give full effect to the call of the South African Indian Congress in support of declaration made by the President General of the African National Congress to observe Monday 26th. June 1950 as a Day Of National Protest. In pursuance of this, we call upon the Transvaal Indians to close their business premises, refrain from working, to see to it that their children do not attend school on that day, and to cooperate to the fullest possible extent with the National Organisation and all sections of the population in making this protest the greatest in South African history.

This meeting furthermore calls upon the Indian community to realise that the South African

people are faced with a life and death struggle and that the National Day of Protest marks the beginning of a struggle which cannot end until the Nationalist Government is completely halted from carrying out its stanic policy of Apartheid. Dark and difficult days lie ahead. The struggle will demand the utmost sacrifice, the maximum exertion and unwavering loyalty on the part of each and everyone of us. Conscious of this undertaking, we, with firm conviction and unshakeable faith in the ultimate victory of our cause, affirm our resolve to continue to suffer and sacrifice regardless of consequences.

This meeting notes with satisfaction the decision of the Government of India not to participate in the projected Round Table Conference with South Africa, and also its decision to appeal to the United Nations against South Africa's latest flagrant violation of the principles of the U.N. Charter and the Universal Declaration of Human Rights. It requests the Government and people of India to leave no stone unturned in their efforts to uphold the honour and prestige of India, to champion the great cause of the oppressed peoples and to fight for the maintenance of world peace which is threatened by the racialist and fascist policies of the Malan Government.

This meeting submits the following facts for the serious consideration of the Government of Pakistan.

(a) The very fact that the Union Government is with indecent haste rushing through Parliament the nefarious racialistic measure, the Group Areas Bill, is further proof of the determination of Dr. Malan's Government to carry out its declared policy of driving the Indians out of the country and, pending which, to subject them to the ruthless tyranny of complete segregation.

(b) The fact that the Union Government on the one hand is intensifying its attempt to exterminate the Indian people and on the other hand professes to be interested in the Round Table Conference, is enough indication of its sinister intentions. The aim of the Malan Government is to utilise a round Table Conference for the purpose of obtaining the approval of both the Governments of India and Pakistan for its policy of expatriation and to escape world condemnation and sanctions at the forthcoming

session of the General Assembly of the United Nations.

This meeting, therefore, earnestly requests the Government of Pakistan to withdraw immediately from the Round Table Conference and to take all such steps as are necessary to uphold the honour and prestige of Pakistan and in order that Pakistan may play a historic role in espousing the cause of oppressed humanity.

In view of the fact that the South African Government is hurling an affront at the Asian peoples, this meeting calls upon all Asian countries to support effectively the cause of the oppressed people of South Africa and to exert their influence at U.N. in support of our just cause. In view of the fact that the Chinese community in South Africa is also directly affected by the Bill and also because history has allotted China a place of eminence in Asian and world affairs, this meeting particularly calls upon the People's Government of China to participate actively in the world protest against South African fascism.

The Malan Government Apartheid policies are repugnant to the feelings and aspirations of millions of people within the Commonwealth. These policies make the Commonwealth an instrument of oppression and therefore this meeting urges the other member states of the Commonwealth not to tolerate South African reaction and racialism and to exclude South Africa from the benefits of Commonwealth membership unless she changes her policies and redresses the wrongs she is inflicting upon the non-white peoples of South Africa.

South African fascism constitutes a grave threat to world peace. Therefore this meeting calls upon all democracy-loving countries of the world to instruct their representatives at the United Nations to move for the imposition of effective sanctions on the South African Government which has the temerity to adhere formally to U.N. membership whilst flouting every principle for which the World Organisation stands.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists
Price 8 - including postage.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal

.....
A vacancy for a Lady Teacher to teach at this school mainly to the grades for knitting, sewing etc, and who must have dwelling accommodation of her own. Salary according to qualifications by the Education Dept, to whom we will submit the application. Application to be made to: O. A. M. Bava, Hon. Secretary Indian and Coloured School Parent Committee, P.O. Box 220, Pietersburg, Tvaal.
.....

WANTED TEACHER

To teach Arabic and Urdu at Wentworth Islamia Madressa, Wentworth. Salary £15 per month. Quarters free. Apply to Secretary, 58 Wentworth R., Wentworth.
.....

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.
Jeppe, Johannesburg.
.....

DO YOU READ INDIA'S MOST HUMOROUS WEEKLY SHANKER'S WEEKLY regularly?

Edited by Shankar Pillai, acknowledged as India's top cartoonist. In its third year of publication.

PLACE YOUR SUBSCRIPTION ORDER NOW.

6 months: 25sh; 1 year: 45sh.
Single Copy: 1sh.

Other interesting magazines:

INDIA DIGEST: India's best reading
In Review, B.I.A.I: 1 year: 10sh.
CARAVAN: India's best Short Story Magazine, M: 1 year: 15sh.
MARG: India's only magazine of Art, Q: 1 year: 30sh.

One copy of each of the above 4 magazines: 12sh. only.

Send your order along with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE

9 Cantonment,
AHMEDABAD-3, INDIA.
SUBSCRIPTION AGENTS TO ALL INDIAN MAGAZINES.
.....

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

You will find this world-famous antiseptic ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

કરવાનો એવ એક સુધારેલો માગ છે. એવાં પગલાંને સમજાવ્યોએ, જુલમ ગારોએ પચુ ઉત્તેજન આપવું નોંધ્યો, કેમકે ઇશ્વર પ્રાર્થના કરવાનો કોઇનો હાથ કોઇથી પચુ છીનવી લેવાય નહિ, નવ્લીમ તો - એ પચુ કરતાં નહિ સંકોચાય પરંતુ સાઉથ આફ્રિકા એવો નવ્લીમ પેદા કરે એટલું પાંતિત થયોહું અને માની શકતા નથી.

અને સહૃદય આસા રાખીએ છીએ કે જેઓને એ દિવસે અડચણ ભોગવવી પડે તેઓ એ દિવસનું મહત્વ સમજવા ની ઉદારતા દાખવશે અને જે બહોલી પ્રદિથી તેને નીહાળશે નોંધ્યો એ પ્રદિથી નીહાળશે. અમે અમાઠે કહી ગયા છીએ તેમ, કોઇને ધમકાઈથી એ દિવસ પળાવેલો નહિ નોંધ્યો તેમ ન પાણે તેના પર વેર લેવાની કૃતિ પચુ રાખવી નહિ નોંધ્યો. ખરી યુધ્ધી તો તે રહેવુંએ પળાય સમજી રહી છે. લોકોએ પોતાના હૃદયના ઉમંગકાથી, રવેરાઓએ તે પાળવો નોંધ્યો. જેઓને તેમ કરવાથી આર્થિક નુકસાની થવાની બંધી હોય અથવા સ્વમાન કરતાં તેને વધારે મહત્વ આપતા હોય તેઓએ તેમાં સમિલ થવું નહિ નોંધ્યો. કેમકે તેઓ નથી તેઓને લાલ થવાનો કે નથી લડતને યવાનો.

તેઓએ વીચારવાનું છે તે એ છે કે, તેઓની રિયતિ ને એટલી બધી અચોક્કસ હોય કે ઇશ્વરપાંચુ કરવાને તેઓને એક દિવસ પચુ ન થયો શકે

તે એવી અચોક્કસ સ્થિતિને વળાગી રહેવામાં કરી. ક્ષામો છે કે ખરી સુરક્ષિત રિયતિ પ્રાપ્ત કરવાને એ અચોક્કસ રિયતિ યુગાવવાનું તેઓને નોંખમ જેવું નોંધ્યો. દુ:ખ સહન કર્યો સીવાય અને આપવળ સીવાય કશું મળી શકતું નથી. ભય અને અચોક્કસ સ્થિતિમાં પડી રહેવા કરતાં તો મોત સારું. તો પછી ઇશ્વરપર શ્રદ્ધા રાખીને મરદાનગીથી કાં ન મરવું? અને આસા રાખીએ છીએ કે આપણા લોકોમાં એ શ્રદ્ધાની ઉજ્જવ નહિ હોય અને પુરવો, સ્ત્રીઓ અને બાળકો સોમવાર તા. ૨૬ મીએ તે લાકપચલે વ્યકત કરશે.

એ ને જે લખી રહ્યા છીએ તેમાં કોઇના પ્રત્યે લેશ માત્ર પચુ કડવારા નથી તેની અમાઠે અંત:કરણ સાક્ષી પુરે છે. આ લડતમાં ને આપણે સરળ થવું હોય અને આપણા ખરા યુરોપીયન મનોને જેઓ ઘણા છે, ની લાગણી છતવી હોય તો આપણી ઉકતીઓ માં આપણે અલંત નરમાશ વાપરવી પડશે. પુનરુદ્ધિના નોંખને પચુ આ વસ્તુ અમે ભારપુર્વકે કહીશું. આપણી ઉભતા આપણે જાતે દુ:ખ ઉઠાવવાની આપણી શકતીમાં બલે વ્યકત કરીએ, જે વસ્તુએ અમાપણે સોએ કાણ મેળવવાની વસ્તુ છે. (૧) આપણી નરમાથી શરૂને છતી લેવાની શકતી અને (૨) આપણા વીરોધીને જરા પચુ જન્મમ કપી વીના જાતે દુ:ખ ઉઠાવવાની શકતી.

યુરોમાંથી સાઠું

અહીંનું 'ફ્રી પ્રેસ જનરલ' ગ્રુપ એરિયાઝ બીલપર એક અગ્રવેષ માં નીચે પ્રમાણે લખે છે:

યુરોમાંથી સાઠું નીરડે છે. સાઉથ આફ્રીકાના ફેરીન્ટો તરફથી લાવવામાં આવેલાં તીરકાર ભરેલાં ગ્રુપ એરિયાઝ બીલના પરિણામે યોગામાં એણે એક મન્જીત લામ થયો છે. સાઉથ આફ્રીકાના હોંદીઓ અને આફ્રીકોને તેણે એકત કર્યા છે. સાઉથ આફ્રીકામાં હોંદી ઓ ના વસવાટને ઇનિહાસ કરણ છે. હોંદીઓ ત્યાં ગીરમીટીયા મજુરો તરીકે અર્થ યુક્તમાં ગયા હતા. તેઓના પુત્રિયમથી તેઓએ પોતાની રિયતિ સુધારી. જેમ જેમ આગળ વધતા ગયા તેમ તેમ તેઓની નજર તેઓના કરનાં ચકીયાતા યુરોપીયને તરફ જવા લાગી અને આફ્રીકોને જેઓને તેઓ હલકા ગણતા હતા, તેઓનાથી વિમુખ જવા લાગ્યા. તેઓ ભુલી જતા હતા કે આફ્રીકા દેશ ખરી રીતે આફ્રીકોના નો હતા. તેઓ એ સમજી નહિ શક્યા કે તેઓના ઉપર ગમે તે દુ:ખો પડે પરંતુ આફ્રીકાનું બલિય તેની વસ્તીના સોથી નોટો વર્ગ, જે આફ્રી

કાના નેટીશોને છે તેઓના હાથમાં હતું. અને કોમો રંગવર્ણી હોવા છતાં એક બીનથી વિમુખ થવા લાગી.

ગ્રુપ એરિયાઝ બીલે તેઓને એક કરેલી જણાય છે. બીલને હેતુ સાઉથ આફ્રીકાની બંને યુગ્મ કોમો વચ્ચે શંક્ય નાખવાનો છે. ગોરાથી કાળા સાથે ભળી નહિ શકાય અને બંનેથી ઘલવણી સાથે ભળી નહિ શકાય ગ્રુપ એરિયાઝ બીલની પાછળ રહેલી નીતી તેના સમખે સક્ષણ થઇ હતી. સાઉથ આફ્રીકા તો છેવટે આફ્રીકા ખંડને એક ન્હાનો ભાગ છે તેના એક છેડેથી બીન છડા સુધી તે કાળા પ્રજાથી વસાવેલો છે. સાઉથ આફ્રીકા જેવા તેના ફેટલાક બાગોમાં એ કોમો પછાત હોવાના કારણે પીડાય એવો સંભવ છે. પરંતુ અન્ય બાગોમાં તે આશ્ચર્યજનક પ્રવૃત્તિ કરી રહી છે. તેને કામખને માટે યુક્તમાં રાખી નહિ શકાય. એ કાળા પ્રજાના ખંડના ઘોર અધારા યુધ્ધમાં પચુ રવાના થયેલી બાવના

પ્રસરી જશે. એ વખતે કાળી પ્રજા પોતાના જુલમમારો પાસેથી પુરો હિસાબ લેશે. ન્હાની હોંદી-કોમ ને તેને આફ્રીકોનાની વીરક ઉભવા જશે તો તેનું સ્થાન નહિ રહે. સાઉથ આફ્રીકાની કાની હોંદી કોમના નેતાઓએ એ એકતા હવે સ્થપવા લાગી છે તેને પોષવાને પોતાનું બનતું સવણું કરવું નોંધ્યો.

નોંધ

ગ્રુપ એરિયાઝ બીલની અસર બ્રેહાનીસમખેનું 'રેટાર' જીવન તા. ૧૪ મીના ગ્રુપ એરિયાઝ બીલને નીચે પ્રમાણે વધુ છે.

૩. મહાન અને ૩. ડેંગીસ બલે ગમે તે કહે પરંતુ આ એક ઘાતકીપણે લેદ પાડનારો કાયદો છે કે જેના અશાંતી અને ઉચલ-પાથલ કરનારાં અનિષ્ટ પરિણામો આવશે. એથીયે વધારે થશે. આર્થિક અંધાધુંધી થશે. બીલ સામ્રાજ્ય અને વસવાટ સંબંધી ઇલાકા યદાપણનેજ મરોહિત નથી. લોકો ની રોજીપર પચુ પ્રહાર કરનારું છે અને તે એવી રીતે કે આખા દેશ નું વેપારી જીવન બેગાઈ જશે. વેપારીઓ અને ઉદ્યોગપતિઓ આ બીલથી ઘણું ચીંતામાં આવી પડયા છે અને આવી પડે એ સ્વાભાવિક છે. એ ઉપરાંત પચુ બીલનું 'વીચારવાનું' છે. નેસનલીયેટ આબુ' બેલુ બીલ પસાર કરી છંને પોતાના હેતુ સીદ કરવા માંગે છે કાચના માલની ટુકાતમાં આખલા-ભરાયા જેવું છે. યુનિયનમાં બતી બતી વચ્ચેનો સંબંધ વધુ બગડશે અને યુનિયન વિરુદ્ધ આંતરરાષ્ટ્રીય ટીકા આ વધારે મજજીતી પકડશે. જે સવણુ તદત બીનજરરી છે.

શુકી બતાવે છે

ગ્રુપ એરિયાઝ બીલ 'ધોરાસલામાં નીલ' વાંચનમાંથી પસાર થયું ત્યારે 'રેટાર' લખેલા બીન એક અગ્રવેષ માં જણાવ્યું હતું:

ચર્ચાપરના કામની મદદથી અને પંદર મનની બહુમતીથી ગ્રુપ એરિયાઝ બીલ મંગળવારે બપોરે નીલ' વાંચન માંથી પસાર થઈ ગયું અને બતી બતી વચ્ચેના સારા સંબંધના કક્ષન માં બીનો' એક ખીલો ઠોકારો હાલ ની સરકારના સંબંધમાં, આ કાયદા વધે હવે કંઈ વિરુદ્ધ ટીકા કરવી નીરથક છે એટલુંજ નહિ પચુ નકામી છે. તેમ છતાં નીલ' વાંચન વખતે વડા પ્રધાને કરેલાં ભાષણમાં એક વિચિત્ર વસ્તુ તપાસવા જેવી છે. તેમણે કહ્યું: 'આ બીલ પ્રવેતી પોતાની વલણમાં આપોહીજીને ફુનીયા

ના લોકમતની 'પાછળ છુપા' રહ્યા છે. આ શબ્દ કંઈક વિચિત્ર લાગે છે, પરંતુ એટલું સત્ય છે કે આપોહીજીને એમ કહ્યું હતું કે, આ બીલ સાઉથ આફ્રીકાના હોંદી સાથેના સંબંધને મંબીર તુકસાન કરશે એટલુંજ નહિ પરંતુ ફુનીયાના લોકમતને પચુ વિરુદ્ધ કરી દેશે. આ સત્ય હકીકતો છે અને એવી સા્દ વાતને જે 'ફુનીયા ના લોકમતની પાછળ છુપાઈ રહેલું કહેવાનું હોય તો આપોહીજીને જરૂર તેમ કહેવું છે. અને એક હકીકતો, ભરેલું કહેવું છે. તેનાથી વીરક નીતી, જે સરકાર અખબાર કરવા મંગતી જણાય છે, તે ફુનીયાની સત્તે ચુકી બતાવવાના છે. એવું કહેવું કોઈ પચુ સરકારને માટે કહાપચુ ભરેલું નથી.

વંદાળીયાનું ડૂળ

'નાહાલ વિવેક' જીવન તા. ૨૦ મીના એક અગ્રવેષમાં લખે છે:

પાલેસ્ટીનમાં જીવ બહુમતી ધરાવતી અને જેને દેશમાં બહુમતી છેજ નહિ, તેની એક સરકારે ગ્રુપ એરિયાઝ બીલ અને સંસદન એક પચુમનીજમ બીલ જેવાં ખીલો પસાર કરી દેવાં અને તે પચુ સાઉથ આફ્રીકાની અંદરના તેમજ ગુરુતરના સંબંધો નેતાં, એ એક રાષ્ટ્રીય અંધાધાના ઇતિહાસમાં બંધુવામાં નહિ આવેલા એવો એક અબેડ દાખલો છે. હાલની સરકારનામાં અચુક રાષ્ટ્રીય ચાલોકીઓ કરવાની વિચિત્ર કુનેહ છે પરંતુ મુસલિમી દીઘદંડેનું તેનામાં દેવાણું છે. મરોહિત શકતી ના આ માણસો યુ' એમ ઘારે છે કે વંદાળીયાનું તેજાન જે તેઓએ ઉજુ' કર્યું છે તેને સાઉથ આફ્રીકા થી અંકુશમાં રાખી શકાશે. અજુલક અગરુરની માફક તેણે સરકારને જગારેલા છે પરંતુ તેને પાછો સુવારી દેવાની કળા તેનામાં નથી.

ત્રીવેન્દ્રમમાં પડીત નેહરૂ

જીવનની પહેલી તારીખે ત્રીવેન્દ્રમમાં એક જાહેર સભામાં મોહતાં પડીત નેહરૂએ કહ્યું હતું કે, હોંદ અને ઇન્ડો નેશીયા વચ્ચે ભીનભરો સંબંધ હોવાના ઘણા કારણો છે. એક અને પહેલું કારણ એ છે કે, આપણી આમદોની લાત આપણા તથા એમના દીલમાં તાજી છે. આથી એક બીન માટે આર છે. પડીત નેહરૂ ત્રીવેન્દ્રમ માં હજારો ગામડીયાઓને મળ્યા હતાં તેમણે વીમાનના મથકપર પોલીસ ને જણાવ્યું હતું કે તેઓએ લોકોને પોતાની પોતે આવતાં અટકાવવા નહીં. એકે ત્રૂક મચ્છીમાર કે જેની સાથે પડીતજીએ હાથ મીલવા હતા. તે મચ્છીમારના પીડને પડીતજીએ પોતાની ગોદમાં ખેસાડ્યો હતો અને તે જ્યેક મચ્છીમારની આપો બીની બની હાં.

ગુરૂ એરીયાઝ બીલની સેનેટર બુકસે કરેલી સખત ટીકા

ગુરૂ એરીયાઝ બીલપર સેનેટરમાં મ્હાં વખતે સેનેટર ડો. ઇ. એચ. બુકસે સખત બાપચુ કરી એરીયાઝીક લેન્ડ ટેન્ચર એમેન્ડમેન્ટ્સ અને લેન્ડ ટેન્ચર લોઝ એમેન્ડમેન્ટ્સ કમીટીની રીપોર્ટ, જ્ઞાનાપરથી ગુરૂ એરીયાઝ બીલ કરવામાં આવેલું છે, તેને વખેડી કાઠ્યું હતું. ડો. બુકસે કહ્યું: હું તેને એક અસાધારણ દસ્તાવેજ કહું છું કારણ કે રીતે આ બીલ દાખલ કરવામાં આવે છે રીતે આ સભામાં તે રજૂ કરવામાં આવેલું છે તેમાં જેલમાં કપટબાહ અને જુદાજુદા તત્ત્વો રહેલાં છે તેલમાં જ એ રીતે આ રીતે અંત સુધી તેમાં રહેલાં છે. મુલ્કી પ્રધાન : જ્યો પોતાનો બચાવ કરી શકતા નથી તેઓની આ પ્રમણે ટીકા કરવી વાળખી છે? સેનેટર બુકસ : આ બધાં તત્ત્વોને આરોપણ હું પ્રધાનપર જ કરું છું. ચાહે તો તે બચાવ કરી શકે છે, પરંતુ આ સભામાં તો તે દરેકે દરેકે કમીશને ટીકા સદન કરવી જ પડશે.

મુલ્કી પ્રધાન : હું ધારું છું કે, આ ઘણું જ નીદાખોર કથન બાપચુ. સેનેટર બુકસ : હું તેની પુનઃચિત્ત કરીશ આ રીપોર્ટ ઘણું જ બચાવનારું દસ્તાવેજ છે. અસાધારણ આશરો હેઠળ અને અસાધારણ રીતે તે પાલોનિન્ડ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે. આ પહેલવહેલી જ પાલોનિન્ડની આસમાની ધીપાળ છે, કે જે પ્રધાન વરદર્ધી સુધારવામાં આવ્યા બાદ બહેર પ્રગ સમક્ષ રજૂ થાઇ છે.

હુલોથી બરેલો

ધારાસભામાં તે એવે વખતે રજૂ કરવામાં આવી હતી કે બીલ રજૂ થાય તે પહેલાં તેને અવગન કરવાને આપ્યો ને વખત જ રહી નહોતો. આ રીપોર્ટ હુલોથી બરેલો છે. તદન એક તરફી છે. જ્ઞમ કમીશનના જ્ઞને રીપોર્ટો સાથે તેની સરખામણી કરું છું ત્યારે અધકાર અને પ્રકાશના જેટલા તેમાં તદવત જોઈ છે. પુરેપુરા પુરાવા પીના હું આતું કથન નજ કરું. મારાં કથનથી પ્રધાનને ઘણું માફ લાગ્યું છે. પરંતુ એ હું પુરવાર કરી ચકું છું. પ્રધાને રીપોર્ટની પ્રસ્તાવનામાં જણાવેલું છે કે રીપોર્ટ લાંબી છે અને તેનું પહેલું અને બીજું પ્રકરણ અનુક્રમે, જુનીબની શરૂઆત અને તે પછીની ૧૯૪૬ સુધીની અધિતિહાસીક સ્થિતિ રજૂ કરનારું છે. એટલે આમાં અધતિહાસીક રીક બીજાં જ્ઞવે નથી. પરંતુ મેલ્યા પ્રકરણના ૨૮૮ માં પારિગ્રાહમાં જણાવેલું છે કે "પહેલાંથી જીવન" પ્રકરણ સુધીમાં જુબાનીતે આપવામાં આવેલો સાર તપાસતાં માલુમ પડશે કે, સાઉચ આતિદામાં ગીરમીટીયા મજુર તરીકે દાંદી નાટાલના ધુરોપીવન વત્તીઓની ઇચ્છા વીરૂદ્ધ દાખલ થયો હતો. હવે, નાટાલના ધુરોપીવનોએ તેો અંગીર

રાજકીય શુલ કરેલી હોય થા તદ્દિ એ જુદો સવાલ છે. પરંતુ આ તો રીપોર્ટમાં માં કરવામાં આવેલી એક વાત છે, જે રીપોર્ટનો પ્રધાન બચાવ કરવા માગે છે. નાટાલમાં દાંદી નાટાલના ધુરોપીવન વત્તીઓની ઇચ્છા વિરૂદ્ધ દાખલ થયો એનું ઇતિહાસ કહે છે એ વાત ખરી હોવાનું તેમાં સમજવવામાં આવ્યું છે. તેનું સમર્થન કરનારાં અધતિહાસીક પ્રકરણો બહેર કરવામાં આવ્યાં નથી. તેમાં યું કરો એ હું જાણતો નથી. આ બાબતમાં હું કેટલીક હકીકતો જણાવીશ: ૧૯૫૫ ના જુનની તા. ૧૮એ બીએ ટાઉનસીલે ડરખન ના શેરડીઓની એક જાહેર સભા યોજાવી હતી. સર જ્યોર્જ ટ્રેને આપ વામાં આવેલાં માનવત્તમાં ઘણી મોટી જાણમતીથી નીચે પ્રમાણેનો પારિગ્રાહ જ્ઞેરવામાં આવ્યો હતો:

કાંધાપરના બાગેચાંમાં નવાં સાહસો ને સહાય આપવા આપણી પોતાની નેટીવ મજુરી બીલવવાના પગલાં લેવા ઉપરાંત એને માને બીએ છીએ કે પુર્વ માંથી કુલીઓ અથવા બીજા મજુરોની મર્યાદિત સંખ્યા દાખલ કરવાની પણ સાધ મજુરી આપશે જ; કેમકે એ સાહસની સફળતાને માટે પુરતાં પ્રમાણ માં વિશ્વસુ મજુરોની સંખ્યા હોવી ઘણી જ આવશ્યક છે.

દાંદે સરકારને એ મજુરી પુરી પાડવાની તજુ વખન માગણી કરવામાં આવી હતી; તજુ વખન તેણેના પાડી. પરંતુ નાટાલના લોકોએ એ મજુરોને માટે ચાલુ દલાણ કર્યો કુચું. ૧૯૫૮ માં નાટાલની ધારાસભાએ આ મજુરો ની આપાત મજુર કરનારો ઓર્ડીનન્સ પાસ કર્યો. એ ધારાસભાના સોળ સભ્યોમાંના બાર યુદાપેલાં સભ્યો હતા. ૧૯૪૪ માં ધારાસભાએ દાંદી મજુરોની આપાત માટે કરી માગણી કરી. દાંદીઓએ સાડા તજુ વર્ષ નાટાલમાં વસવાટ કર્યો બાદ નાટાલના મેપાઈઓની એમ્બરે જે માગણી કર નારો રીપોર્ટ મજુર કર્યો. તેનાપર આર. એક્ટ, સી. મેજેર-સ, ૫૫૬, સ્પીન રોડન અને આર. હાઉઝીએ સહીઓ કરી હતી એ રીપોર્ટ આ પ્રમાણે હતો:

તમારી કમીટી માટે છે કે કુલી ઓને દાખલ કરવાની આજની ધીમી પ્રથા શેરડી, કોશી અને કપાસ નાં પ્લાન્ટેશની જરૂરીયાતો માટે ઘણી જ આવશ્યક છે. તમારી કમીટી મજુરનું હિમાયત કરે છે કે માંજ પુરતા મજુરોની આપાત નીમખીત અને ચાલુ રાખવા માટે સરકારે દરિયામાં ઉછીના નાણા લેવા જોઈએ.

"નાટાલ મરકુરો"એ એ વખતે એક લેખમાં જણાવ્યું હતું: "કુલી મજુરી દાખલ કરવી એ એક શકિત આપનારો સિદ્ધાંત છે." દાંદીઓની પહેલી ટુકડી નાટાલમાં દાખલ થયાને પાંચ વર્ષ વીચા બાદ ૧૯૫૫માં બીએ એક લેખમાં 'નાટાલ-મરકુરો'એ દાંદીઓને જમીન રાખવાનું ઉત્તેજન આપવાની હિમાયત કરી. તેણે કાવ્યું: અમે જ્ઞેઇએ છીએ કે ખાનગી પ્લાન્ટેરો અને જમીનદારોએ કુલીઓને જમીનના ટુકડા લીસપર આપીને અને ખરીદવા દેખી નહાના પાપા ઉપર શેરડીની જ્ઞતે ખેતી કરવાનું ઉત્તેજન આપવું અને તેઓના જમીન માલિકોની મદોલમાં એ શેરડી પીકામ એ તેઓને માટે લાભદાયી થઇ પડશે. "ડરખનમાં ઉત્તેરેલી દાંદીઓની પહેલી ટુકડીની ધુરોપીવન નાગરિમી એ મરકુરોનું સર ઘસ કાઢી સત્કાર કર્યો હતો. આ કેવળ અધિતિહાસીક હકીકતો છે અને તેની જુદા પુરાવા પણ છે. આ સઘળો હકીકતોનું સમર્થન કરનારી રીપોર્ટ મારી પાસે છે. તેમ જ્ઞતાં પ્રધાન આવી જ્ઞતનો રીપોર્ટ આપણી સમક્ષ મુકે છે, અને તેનો બચાવ કરવાની ઘુષ્ટના કરી કહે છે કે જુબાનીઓ તપાસતાં જણાય છે કે, ગીરમીટીયા મજુરો તરીકે દાંદીઓ સાઉચ આપીકા માં નાટાલના ધુરોપીવન વત્તીઓની ઇચ્છા વિરૂદ્ધ દાખલ થયા હતા.

કલકોને વિશ્વસવાત

આ રીપોર્ટની કેટલી કોમત છે તેનું એક બીજું ઉદાહરણ આપું. આહ મા પાનાપર ૩૨૧ મે પારિગ્રાહ જણાવે છે: "કેપ કલકો સંબધી કમીશને જણાવ્યું હતું કે, કલકોને પોતાનાં ટાઉનશીપો હોવાં જ્ઞમ એ જે નેટીવોના ટાઉનશીપોથી અલગ હોવાં જ્ઞમ એ. કમીશનના જે અલગવલ સભ્યોએ જણાવ્યું હતું કે, ધુરોપીવન, કલકો અને નેટીવોના ટાઉનશીપો એક એકથી અલગ હોવાં જ્ઞમ એ. (પારિગ્રાહ ૨૩૬) સમાનન વાક્ય આનો અર્થ એવો છે કે શી શકે કે, કમીશને, અથવા તે, તેની લઘુમતીએ, આપણી સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવેલો છે તેના કાપદાની ભલામણ કરી હતી. અમે તેમ પણ એ દર્શાવે છે તેની સુકોમેલી છે. એ રીપોર્ટનો ૨૩૬ મે પારિગ્રાહ હું જ્ઞમ ગયો છું. અને નજીબ જ્ઞવી જ્ઞમ એટલી જ થઇ છે કે, પારિગ્રાહ જ્ઞ સદંતર ખેરો ટાંકવામાં આવ્યો છે. ૨૩૬ મે પારિગ્રાહ આ પ્રમાણે છે: "કાપદામાં ગેરી મજુરોના ઇન્સપેક્ટર ની નીમાબુકની સચવા કરવામાં આવી છે. ઇન્સપેક્ટર ૨૪૨૪૨ રાખવું

જ્ઞેઇએ, ત્રેગર." પછી ઘણી મહેનતે મેં ખરો પારિગ્રાહ શોધી કાઢ્યો. એ પારિગ્રાહ ૩૩૨ (અ) હતો અને નાંદે કે ૨૩૬. તેમાં કમીશને જ્ઞવી ભલામણ કરી હતી કે, નેન-ધુરોપીવનો માટે લોકેશન કે ટાઉનશીપ સ્થાપવાને જ્ઞમ જ્ઞમ જ્ઞમની હલાવટી રાખવામાં આવેલી હોય ત્યાં તેવાં લોકેશન કે ટાઉનશીપમાં કલકો લોકેશને નેટીવોથી અલગ કરવામાં આવવા જ્ઞેઇએ. તેની નીચેની તેખિમાં, આ સંબધમાં ૩૧. વીઠકોક્ષ અને ૩૧. ડીટીસીવર્સે જ્ઞલા વેળું હતું કે, "સ્થાનિક સત્તાઓ તરફથી ટાઉનશીપો સ્થાપવામાં આવે ત્યારે, ધુરોપીવનો, કલકો અને નેટીવોના સત્તા મોખી રીતે જુદા પાડવામાં આવવા જ્ઞેઇએ." આવી જ્ઞતનું કમીશન થા કામનું હું તો તદન કંટાળ્યો છું. આવી જ્ઞતની બીજા જ્ઞમ આપણી સમક્ષ મુકવામાં આવે પછી કહેવું જ્ઞ યું? આ કમીશનમાં કેપની જુબાની લેવાજ્ઞ નથી. જેમાંથી એકે પક્ષની જુબાની લેવી લેવાઈ. મારે જ્ઞલાવ્યું જ્ઞેઇએ કે, જે સંચાઓને આ કમીશને જુબાની આપવા નોતરેલી હતી તેમાં યુધી, ઇન્ડીયન સુટ્ઝ એકે રેસ રીલેશન્સ સિસ્ટમની સઘળી, ધુરોપીવનોનું જ્ઞ પ્રતિ નિશ્ચિત ધરાવનારી હતી. એક રંધા એવેલો રીપોર્ટ ઘડી કાઢવાને સુટી કાટેલા સાહીઓ ઉભા કરવામાં આવ્યા હતા. કશી પણ જુબાની ના આધાર વિના, આપણી જ્ઞ હવાની દરખીયાન જ્ઞ કેપ કલકોને હકો બેગવતા આવેલા છે તે જ્ઞેઓની પાસેથી ઇખીની લેવા માગે છે. કેપ કલકોને દરજ્જાવાત હલાવવા વાઝાઓમાં ગોંધવામાં આવશે. પછી પ્રધાનને માટે અને તેની આખી પાટીને માટે કલકોને તિરસ્કારની લાગણી કદાચ બહાર ન બતાવે પરંતુ હૃદયમાં સેવે તેમાં શી નવાઈ? નેશનલીટર પાર્ટીએ કહેવો છે તેવા કેપ કલકો લોકોના વિશ્વસવાતના અપણુ ઇતિહાસમાં નેટો મળી શકે તેમ નથી.

હાંદના ઉલ્લીવેશનને છેતયું

એટલેથી દજુ યસ નથી થતું તેના કરતાં હજુ વધારે છે. પ્રધાન યીડારો. તે મીડાવ એની હું આશા રાખું છું. મુલ્કી પ્રધાન : નમે ખાંડ પ્રાગે ઇ. સેનેટર બુકસ : મારે કહેવું જ્ઞેઇએ કે આ બીલના સંબધમાં પ્રધાને, હાંદના ઉલ્લીવેશનને છેતયું છે. તેમજ તેઓને કહ્યું હતું કે તે ઝેનું બીલ લાવવા માગે છે કે જેમાં સઘળા પ્રત્યે સમાનપણ વર્તવામાં આવે. તેની રીતે સમજે છે કે આ બીલની અસર દાંદીઓપરના ઉત્તેજના વધારનારી થવાની છે અને તેમ કરવાનો તેનો હેતુ છે. જુબીદીમાં એક વાત કરવામાં આવી છે, ડરખનમાં એધી

જુદી કરવામાં આવી છે. દોહીએને કલકત્તા સાથે ભેગવી દળને તેઓ વચ્ચે કોષા બેદ પાડવામાં નથી આણે એવો દેખાવ કરવામાં આજો છે, પરંતુ જાતી અને ભાષાના આધારે વગેરે પાસાની બીજામાં વ્યવસ્થા કરવાથી એ પોણુ પુષ્ટ પડી ગય છે.

ઝોન. સેનેટર શ્રીજીએને આપણને રૂપદ સમજાવ્યું છે. કે બીજાને જેવું, યુરોપીયન, એશીયાટીક, નેટીવ અને કલકત્તા એવા ચાર વર્ગો પાડવાનો છે. તેમણે સાદું સાદું બજાવ્યું કે બીજાને જેવું એ લોકોને કેપ પ્રાંતમાંથી ધકેલી કાઢવાનો છે. બેશરમ યદ તેમણે કહ્યું: પોર્ટ એશીયાએમાં તેમને વોટ એવ રીતે મળી શકે છે. આવી અણુજાળની યુક્તિઓ થાય ત્યાં આંતરરાષ્ટ્રીય જગતમાં સાહચ આફ્રિકાની પ્રતિષ્ઠા શું રહી શકે? આંતરરાષ્ટ્રીય જગતમાં આપણે જેટલા હલકા પડ્યા છીએ? જગતના લોકમતના ધોરણ સમક્ષ આવી હલકી દલીલોથી શું વળવાનું? અંબીર તૈતક અને રાજકીય સલાહો નો વીચાર કરવાનો છે.

બીજાના સિદ્ધાંતનો વિરોધ

અમારા પક્ષના અભિપ્રાય વીરે માનવંત પ્રધાનને કશી શંકા હોય તો તે હું દુર કરીશમાં છું. અમે આ બીજાના સિદ્ધાંતનો વિરોધ કરીએ છીએ, કેમકે, ફરજિયાત સેનેટરશાનના સિદ્ધાંતને પ્રમે વિરોધ કરીએ છીએ. એ દર્શકતનેા અમે સંપૂર્ણ અને નીખાસપણે સ્વિકાર કરીએ છીએ કે સામાન્ય રીતે સાહચ આફ્રિકાના લોકો વસવાટના સંબંધમાં પોતાનું જીવન અલગજ ગણતા આવેલા છે અને ગણતા રહેશે. અમે માનીએ છીએ કે આ વસ્તુ જેટલી હદ સુધી જની નેત્રીએ તેટલી હદ સુધી ગણેલી છે અને અમે આ બીજાને સીધી રીતે નકારવાના છીએ માનવંત પ્રધાન અમને સમજાવવા માગે છે કે લોકોને ધકાવાયેલા રાખવાથી મીઠતા વધે છે. હું પ્રધાનને પુછીશ કે જન વીરે તેમને શો મત છે?

સુદ્ધી પ્રધાન: મીશ જન વીરે મારો મત છે જ.

સેનેટર જીકસ: હું પ્રધાનને યુરોપ નો નકશો જોતા કહું છું, મીશ જન ની વાત નથી કરતો. જનની વાત કહું છું. હું પુછું છું કે પતિ પતિને કાયમને માટે જુદા પાડવાથી શું બને વચ્ચેના સંબંધ સુધરી શકશે ખરી? સ્ટીડરસેન્ડમાં જુઓ કે જ્યાં ફ્રેચ અને જરમન ભાષા મોહનારા લોકો હળી મળીને સાથે રહે છે, ત્યાં હરો વર્ષમાં એકજ જગને ગળવતા થયો છે. અને ફ્રેન્સ અને જરમનમાં જ્યાં ધસાપદાપણાને સીદ્ધાંત કસક રીતે અમલમાં મુકાયે છે, ત્યાં હેલકા એશી વપમાં નણુ મોટાં ગુપ્તો યદ ગયાં છે

જેમાં આખી કુનીયાને અને આપણને પણુ સડોવાવું પડ્યું છે. લોકોને જુદા રાખવાથી તેઓ વધારે સુખી રહેશે એ મોટી માન્યતા છે.

બીજા સામેના વાંધા

બીજા સામેના વાંધા વીરે મોલતાં સેનેટર જીકસે કહ્યું: અમને આ બીજાના ગેરવાજબીપણા વીરે વધારે ચીંતા થાય છે. આ જાતી બેદ પાડનારું બીજ છે અને એવું છે કે જેમાં એકજ જાતીના લોકો યુને મુકનારા અને ન્યાય કરનારા છે. પ્રધાને કહ્યું છે કે તેમના તરફથી નીતવામાં આવનારી મોડાંપર કોઈ બીન-યુરોપીયનોને મુકવાનો તે ધરાદો રાખતા નથી. એ કહેવાની તેમને જરૂર નહેાતી. અમે જણાવતા જ હતા. આ બીજ મુજબ ગોરા, પોતાની અને બીજાઓની વચ્ચે જમીનની વહેંચણી કરશે અને કોઈક કોષા બાગ લેશે એ પણુ એજ હાવશે. પ્રેસીડન્ટ કુમરની એક જણીની વાત સંબોધને યાદ આપું છું. શોડીક લીડીઓજ આર્ટ ટાઈશ. મેનેજર નામને તેમનાં લખેલાં જીવનમાંથી હું તે ટાંકું છું: બે.બાઈ ઓ વચ્ચે બાગ વહેંચાયો તેમાં એક જમીનના કુકોનીની વહેંચણી થવી રહી ગઈ હતી. તેની બંને વચ્ચે તકરાર યદ. તેમાં પ્રેસીડન્ટ પાસે ફરિયાદ લઈ ગયા પ્રેસીડન્ટે મોટા બાઈને જમીનના એ બાગ પાકવા અને તેમાંથી પહેલી પસંદગી જ્ઞાના બાઈને કરવા દેવા કહ્યું.” શું પ્રધાન આ પ્રમાણે કરશે? નહિ, મેચક નહિ જ કરે. તે તો બાગ પણુ પોતેજ પાડવા માગે છે અને પહેલી પસંદગી પણુ પોતેજ કરવા માગે છે. ને લોકોનું અમે પ્રતિનિધિત્વ ધરાવી એ છીએ તેઓને ફરજિયાત ધકાવાયેલા રાખવામાં આવ્યા છે અને આ સખા ના હરેક પ્રમાણેક સંબંધે શું કયુષ કરવું પડશે એ સારી રીતે સમજાવે છીએ. જે માનવંત સંબંધે આ સખામાં નેટીવ એફેરેન્સ કમીસનપર હતા તેઓએ કયુષ કરવું પડશે કે કોઈ પણુ ચેરમેને નેટીવ લોકોશનને માટે જમીન બેનફીટી હોય તો તે એવી જ જમીન મળશે કે જે કોઈને ઉપયોગની નહિ હોય અને તેમાંથી પહેલી હશે. તેઓ એ પણુ જણવું છે કે આંખા દેશને વીરે એજ રિચિત વર્તે છે. શું તમે એમ માનો છો કે કેપમાં યુરોપીયનો અને કલકત્તા વચ્ચે જમીનની વહેંચણી થાય તો કલકત્તા લોકોને બાગે કેનીસલ જે ન્યુલેન્ડઝ આવશે? માનવંત પ્રધાન જણવું છે કે તેઓને એ કદી નજ મળે. તે સારી રીતે જણવું છે કે ડરખનમાં દોહીએને માટે કેટનીક કોલેજ કે રપોર્ટસ ટ્રાઉન્ડ જેવી જગ્યાને માટે પણુ જ્યારે અમે જમીન માગવા ચલાવે ત્યં શું કયું ડરખનની મ્યુનીસીપાલીટી ના, દોહી મજુરોને માટે હું એક

નિશાળની જગ્યા શોધવા નીકળ્યો ત્યારે મને કેવી જમીન આપવામાં આવી? ડરખનને સહયો કરવા નાખવામાં આવતો હતો એ ઉકરડાવાળી જમીન મને નિશાળ માટે આપવામાં આવી.

પ્રધાનપર અવિશ્વાસ

આ બીજાની અસર એ થવાની છે કે એક જ જાતી તરફથી ફરજિયાત ધકાવાયેલાં સ્થાપવામાં આવશે. સઘળી જાતીઓ વચ્ચે ન્યાય બેરબર તોળવા માં આપશે એવો હું પ્રધાનપર વીશ્વાસ મુકી શકતો નથી. એ આપતનેા મને તેમનાપર જરા પણુ વીશ્વાસ નથી. હેલકાં બે વર્ષ દરમિયાન દોહી એને જાતી બાળવાને ને કહ્યું છે તે પરથી જોઈ શકાયું છે કે તે પક્ષપાતી છે. એવા માણસ નહિ એકાએક કે જે લોકમતપર આધાર રાખતા હોય અને તેનાથી લાભ મેળવતા હોય. એવા માણસ એકાએક કે જે અવાજ ધરાવનારા અને અવાજ નહિ ધરાવનારા બે વચ્ચે ન્યાય બેરબર તોળે અને ધન્યકારથી વર્તે, કે જેવું આગલા મુકી પ્રધાનોએ અને મુદ તેમના પોતાના વડા પ્રધાને પણુ પોતાના વંતમાં પ્રેસજગત, આ રીપોર્ટમાં કેપટાઉન ના કરારનું સુચન કેવી રીતે થયું છે એ જણવા જેવું મુદ પડશે. “બાંગી પહેલી રીપોર્ટિંગશનપરની મસલતો” એ રીતે તેનું સુચન કરવામાં આવેલું છે. કેપટાઉનના કરાર વિરે તેમાં એક શબ્દ પણુ જણાવાયો નથી. એક રીપોર્ટ તેનાપર સહી કરનારા ઝોના માનને ખાતર પ્રધાન મને સ્વિકારવા કહે છે. અમે આ બીજાને વિરોધ કરીએ છીએ કારણુ લાગતા વળગતા લોકોની સાથે એ બાળવામાં મસલત કરવામાં નથી આવી. કેપ કલકત્તા સાથે જરા પણુ મસલત નથી થઈ. બીજકલ મસલત કે તપાસ કર્યો જિના રાતોરાત તેઓના હકો છીનવી લેવાયા છે. હું મુકી પ્રધાન હોઉં તો એવા બીજાને બચાવ કરતાં જણવાઈ. એક વખત હતાં જ્યારે પ્રધાન ઉદાર નીતી ધરાવતા હતા અને રાષ્ટ્રવાદ અને ઉદારમતવાદને સમાન ગણતા હતા. એ વખતે કલકત્તા લોકોને સામાન્ય રીતે યુરોપીયનોમાં ગણવામાં આવતા હતા એ તે પસંદ કરતા હતા.

પ્રધાનની સત્તાએ

અમે આ બીજ સામે વિરોધ કરી એ છીએ કારણુ કે, તેની પાછળ રાજકીય હેતુ રહેશે છે. દોહીએ અને કલકત્તા લોકોની સામે યુરોપીયનો ની સખાને ઉકેરી મુકી એ સુધેવી વસ્તુ છે, એ તો કોઈ પણુ કરી શકે. પરંતુ બેદકાં પક્ષને ગોળી મારવા જેવું છે. એમાં કંઈ મુસલિમીની નથી, સાહચ આફ્રિકા જેવા દેશમાં

આપણે મુસલિમીનીની જરૂર છે. માનવંત સેનેટર શ્રીજીએને પોર્ટ એશીયા એવા વોટ મેળવી શકવાની અને માનવંત પ્રધાન ડરખનમાં મેળવી શકવાની બંને શેખી મારતા. હું આતમશ્ચાલા કરવા નથી માંગતા, પરંતુ ધખરને ઉપકાર માનું છું કે એવો રાજદારી હું નથી. તેના કરતાં તો જુદા કષ્ટમાં પડવું પસંદ કું. અમે આ બીજાને વિરોધ કરીએ છીએ કારણુ, તે પ્રધાનના હાથમાં અને સામાન્ય રીતે સરકારના હાથમાં, પાઠાનેટ અને દેશની ન્યાયની અદાલતને પણુ વડી જાય તેવી સત્તા મુકનાં છે. અને તેથીજ વજીલોની સનક, જેના પ્રધાન એક સભ્ય છે, તેણે પણુ આ બીજાને નહિ તો બીજા બીજાને એજ સીદ્ધાંત પર વિરોધ કર્યો છે. ન્યાયાધીશોનું તો મારે કહેવું જ શું? પ્રધાનને તેઓપર ખુદ વિશ્વાસ જણાવો નથી. આ બીજથી ઉભી થતી દરેકદરેક પરિસ્થિતિમાંથી ન્યાયાધીશોની સત્તા બાતર કરવામાં આવી છે. અને પ્રતિનિધિત્વ વિનાના લોકોને રક્ષણ આપનાર જૂતકાળમાં તેઓજ જાતા. પરંતુ એટલુંજ નથી. બીજાની ક્યો નીમવામાં આવનારી લેન્ડ-ટેન્ચર મોડાંના કામનેા અને તેની બનામજોનાં પરિણામોને હેવાલ પ્રધાને પાકાંટ સમક્ષ રજુ કરવાનેા હતા પરંતુ આ બીજાના આધારે નીમવામાં આવનારી મોડાંનું કામ જાહેરમાં ચાલશે એવી કશી ખબર નથી. ૧૯૪૬ નો કાયદો અને આ કાયદાની વચ્ચે મહત્વ નો તફાવત એ રહ્યો છે. આ બીજામાં કમીશનનું કામ જાહેરમાં ચાલવાની કશી ખાબર આપા નથી.

મુકી પ્રધાન: ૧૯૪૬ ના કાયદા મુજબની જ રીકતિ આ બીજમાં છે.

સેનેટર જીકસ: જૂતકાળમાં જાહેર માં તપાસ યદ છે એ શું પ્રધાન ધકારશે?

મુકી પ્રધાન: જાહેરમાં તપાસ યદ હતી અને હું જણાવી ગયેં કે આને પણુ એજ રિચિત છે.

સેનેટર જીકસ: શું પ્રધાન કલકત્તા શકશે કે ભવિષ્યમાં તપાસ જાહેરમાં થશે?

મુકી પ્રધાન: હું એ કહી ગયો છું. જૂતકાળની જેમ જ ભવિષ્યમાં ચાલ્યા જશે, કેમકે કાયદામાં વ્યવસ્થા એની એજ છે.

સેનેટર જીકસ: પ્રધાનનું વચન હું સ્વિકારું છું, છતાં એ વસ્તુ બીજાની અંદર રૂપદ જણાવવામાં આવવી જોઈ કરશે, કેમકે આવી જાતની ખાબરોનું એવું બને છે કે ભવિષ્યના પ્રધાને આગલા પ્રધાનની ખાબરોથી બંધાતા નથી.

મુકી પ્રધાન: ૧૯૪૬ ના કાયદા વખતે માનવંત સેનેટરે એવી ખાબરો મારી નહેાતી.

સેનેટર ક્લસ : પ્રમુખ સાહેબ, મેં ૧૯૪૬ના કાયદાની વિરૂદ્ધ મત લેવાનો હોતો. એટલે ૧૯૪૬ ના કાયદા વિષે મને મટેજી મારવામાં પ્રધાનને શો લાભ છે એ હું સમજ શકતો નથી.

અંતમાં સેનેટર ડો. ક્લસે તા. ૨૨ માર્ચ ૧૯૦૯ માં જેન હેન્ડેલેક હોફમેયર (અરુઝમના પિતા) એ લખેલી એક કાગળ ટાંકયો. કેપટાઉનની કલ્ડ પીપલ્સ વીજીઅન્સ કમીટીએ કલ્ડ અને નેટીવ કોમેને મતાધિકાર આપવાની તેમણે ડિમાન્ડ કરી હતી તેને માટે આખી કલ્ડ વસ્તીને ઉડા આભાર દર્શાવનારા તેમનાપર લખેલા કાગળના નવાખમાં એ કાગળ લખાયો હતો. તેમાં મી. હોફમેયરે જણાવ્યું હતું :

“કલ્ડ પીપલ્સ વીજીઅન્સ કમીટી ની એકત્રેકસુટીવની સુચનાથી તમે લખેલા તા. ૧૪ મીના પત્રને માટે અને મારા કલ્ડ બંધુઓની હું થોડીક સેવા કરી શક્યો તે બદલ મારી એટલી બધી પ્રશંસા કરી તેને માટે હું તમારો ઉડા આભારી છું. પરંતુ એ પ્રશંસા માટે હું જરાયે લાયક નથી, કેમકે તેઓ ની વતી એક માયાણુ શબ્દ કહેવા માં મને એમ નહોતું લાગ્યું કે હું સાત તેઓનું જ હિત કરતો હોતો. સાથે આફ્રિકાના મારા બંધુઓનું પણ એટલું જ હિત કરતો હતો.” વધુમાં તેમણે લખ્યું : “નની અને ગભી વીરેના મારા અંગત દેશો અને તેવા હોય છતાં વીસ કરોડની

જંગલી અને અર્ધ જંગલી પ્રજા થી વસાયેલા એક ખંડના એક દક્ષિણના સીમામાં પડેલી દસ લાખની યુરોપીયન વસતી ને તેઓ ની વચ્ચે વસી રહેલા પચાસ લાખ કલ્ડો અને અસલી જાતીના લોકો ની શુભેચ્છા ટકાવીને રાખે અને આપણી રાજકીય અને સામાજિક સંગઠન (યુનિયન) રચપાશે ત્યારે, આફ્રિકાની કેરોડાની કાળી પ્રજાની સાથે આપણી ઉત્તરની સરહદોનું રક્ષણ કરવા ઉપરાંત આપણી વચ્ચે રહીલી આપણી કરતાં પાંચથી ઊંચણી અસંતોષી કલ્ડો અને નેટીવ વસતીથી પણ ને આપણે કાયમ ચેતાના રહેવું” પરે તે આપણા વચ્ચ કોમનવેલ્થને માટે યુરો દર્શાવે છે (અગ્રણી).

આ વચન જેન હેન્ડેલેક હોફમેયરે ૧૯૦૯ માં ઉચ્ચાર્યો હતો. એ જ નીતી ને આપણે આજે વળગી રહેવાનું છે. મારા પોતાના મતદારોનાં જ નહિ પરંતુ સાથે આફ્રિકાના હિતને આતર હું તેને વળગી રહી છું અને વળગી રહેશ. અને મારી સંપૂર્ણ ખાત્રી છે કે સાથે આફ્રિકાની પ્રતિનિધિત્વ વચ્ચેની લઘુમતી જાતીઓપર આવી જાતીના કાયદો તેઓની ઇચ્છા વીરૂદ્ધ અને આ પાલોનેન્ટના અરખા સંચો નો મતને ઠોકર મારીને જમરવસ્તીથી લાદવા એ બાલિધ્યને માટે ત્ર્યંકર જોખમ બંધારવા જેવું છે. એ જોખમ અટકાવવાનો પ્રયત્ન કરવો એ આપણી સૌની ફરજ છે.

નેતાઓની જવાબદારી એ સાથે બીન-યુરોપીયન રાજકીય નેતાઓપર ધણી જવાબદારી રહેલી છે અને તેઓમાંના ધણી સુશિક્ષિત લોક બીજાઓ કરતાં તેઓ વધારે સમજથી વર્તશે એવી આશા રાખી શકાય. બેશક એ સમજ શકાય એવું છે કે, જનતા, કે જેના ઉપર તેઓ વધુ ધરાવે છે, તેના કરતાં વીરણ તેઓને મેપર વાઈની દોવાલ સાથે માથું અધાળવું છે, જે વસ્તુ માથુસને માંડા બનાવ નારી છે. તેમ છતાં નેતાઓ, જેઓને પોતે દારવણી આપતો હોય, તેઓને ક્ષિત જાણવું જોઈએ અને તે તા. ૧૯૧૧ના જેવા બનાવો બીન યુરોપીયનો ના સવાલને આગળ ધરાવવાના કરતાં પાછળ દહાવનારા છે, કેમકે બીજી રીતે તેઓ પ્રત્યે દીક્ષેસલ ધરાવનાર યુરોપીયનોમાં તે અરક્ષિતતાની લામણી ઉત્પન્ન કરે છે. તે તા. ૧૯૧૧ના તોફાને તે બીન-યુરોપીયનોએ ચેતવ્યો હતો કે તા. ૨૬મીના કઈ પછુ તોફાન તેઓ થોલ રજા છે એવું અને સુચવવા નથી ઇચ્છતા. છતાં એવાં પગલાંનું પરીણામ અતુમાની શકાય છે અને એ કોમી દીવસની હડતાળ લોકો રોડમાં વેના પસાર થાય તો નવાજ જ અણુશરી, જે મારદાસ થશે તો, નેશનલીસ્ટો, જેઓનું સૌથી મજબૂત શસ્ત્ર ગોટાં પહાના ઉભાં કરવાનું છે તેઓ એવી દલીલો કરવા મંડી પડશે કે જાળવવાના એ સાથે હજી વધારે સખત પગલાં લેવાની જરૂર છે અને એપાઈડેન્કની નીતી સંપૂર્ણપણે અમલમાં સુકારો

ત્યારે સંબંધીતી નાણુદોનો શુભ દીવસ ઉગશે, અને વધારે અગ્નન લોકો એ દલીલને ખરી માની લેશે, આથી અને માનીએ છીએ કે આવી હડતાળને જે કે તે મોટા પાયા ઉપર થવાનો તો સંભવ નથી જ, છતાં તેથી જાતી જાતી વચ્ચેના સંબંધને લાભના કરતાં હાની વધારે પડેગરશે અને બીન યુરોપીયનોની ક્ષિતી સુધરવાને અદ્યે બગવા પામશે.

ખાત્રોશીની જરૂર બીન-યુરોપીયનોને આજે સૌથી વીરણ જરૂર ખાત્રોશી અને અતુરાઈની છે અને, આફ્રિકાને નેતાઓ તરફથી સમયે સમયે એવું કહેવામાં આવે છે કે ગોરા માત્રને દુસ્ખન ગણવે જોઈએ, એવાં કચનની એકંદર યુરોપીયનના મનપર કેવી થાય છે એ સમજવાની જરૂર છે. ધણી યુરોપીયનો બીન-યુરો પીયનોની અભિલાષાઓ પ્રત્યે ગમે તેટલી સહવાનના ધરાવતા હોય તો પણ, એ અબીલાષાઓમાં, ગોરાને સમુદ્ધમાં દેશી દેવાનો જ સમાવેશ થતો હોય તો, તુરત ટપી જશે, સૌથી ઉધાર યુરોપીયનોને પણ શુડાગીરીનો ભાર રહે છે અને હુકામોરો ન્યારે આંગણે આવી રહે ત્યારે તેઓ ઉત્તમાં ઉત્ત નેશનલીસ્ટોના પક્ષમાં યજ બન્ય આંગણે આવી રહે ત્યારે તેઓ ઉત્તમાં ઉત્ત નેશનલીસ્ટોના પ્રધન કરી રહ્યા હોય તેઓએ વગદાર મીતોને તેઓ યુગાવી નહિ બેસે તેની કાળજી રાખવી પડે છે. જુન તા. ૨૬ મીના દિવસને આ દ્રષ્ટિએ વીચાર કરવો જોઈએ.

જાતીય એખલાસ અને વિરોધ દિન

દ્વાંસવાલ ઈન્ડિઅન કોંગ્રેસને કરાવ

ના ટાલ વિટનેસ' જુન તા. ૧૭ મી ના નીચેના મનનીય લેખ લખે છે જે સધળા નેતાઓએ ધ્યાનમાં લેવા જોઈ છે : દેશ બરમાં મળેલી અનેક સમાજો પરથી જે માપ નીકળતું હોય તો જુન તા. ૨૬મીને જાહેર થયેલા રાષ્ટ્રીય વીરોધ દિન, જે દીવસે સધળી જાતીના લોકોને, નેશનલીસ્ટ સરકારનાં કૃત્યો પ્રત્યે અણુગમનો દર્શાવવા, કામપર નહિ જવાનું સુચવવામાં આવ્યું છે, તે જો તા. ૧૯૧૧ના દીવસ કરતાં વધારે બહોળા પ્રમાણમાં પાળવામાં આવે એવું લાગે છે. આશા રાખવામાં આવે છે કે જે ૧૯૧૧ના જેવા ખુનરેજમાં તે નહિ પરિ-જી, કેમકે એ દિવસે કામપરથી પાછા ફરતા હડતાળમાં બાગ નહિ લેનારાઓપર પથરા જે કામ પછી રીકપર ધણી હડતાળઓપર પોલીસ તરફથી જે ગોખાર થયા હતા અને ધણી માવો અગ્રા હતા. એટલું તો ૨૫૯ જ છે કે એ દીવસે થયેલાં તોફાનો અને મથેલા જાનોને માટે આડકતરી રીતે જવાબદારી સરકારને જ શરૂ રહે છે,

કે જે મતાધિકાર નહી ધરાવનારી જનતા, જેના તો દુસ્તપણાને તે ઘાવો કરે છે, તેની સુખાકારી પ્રત્યે તદ્દન બેપરવાઈ બતાવતી આવેલી છે અને જેની માગણીઓને બીલકુલ દાદ આ પેલી નથી. નીરાશા, ન્યારે તેનો કઈ પછુ રચનાતક કાયદેથી ઉજેસ લાંબામાં આવતો નથી ત્યારે માંડ પછુ બરેલી મારદાસનું રજપ પકડે છે અને જે સરકાર વીરોધરૂપી અલખતા દાશના બાટલાનું ક્ષુબ વધારે પડતું દાખવા નહતે તેના પોતાના મટેડોપર તે ઉછળી પડે તો તેણે નવાજ પામવા જેવું નથી. ઉત્તરેપેલી લાગણીને કાળુમાં રાખવાની તક જોઈ કાળા કરતાં ગોરાને વધારે મળેલી છે છતાં તેને અહુ ઉત્તરેપેલી થયા તો તે પણ શુડાગીરી કરી માટે તો પછી નેટીવને તેમ કરવાને કેટલો જલદી ઉત્તરે-શકાય એ વીચારવું જોઈએ અને ઉત્તરે રાજ જનારા મેળા લોકોને વીષે ઉત્તરે-ની નીતીઓને અનુસરવામાં નહિ આવવી જોઈએ.

દ્વાંસવાલ ઈન્ડિઅન કોંગ્રેસે નીચે પ્રમાણે દરાવ કર્યો છે : શુનીવાર તા. ૧૭ જુન ૧૯૫૦ ના રોજ જોહાનસબર્ગમાં મળેલી દ્વાંસ વાલ ઈન્ડિઅન કોંગ્રેસની વર્કીંગ કમીટી ની તાત્કાલીક સભા જ્ઞપ એરિયાની બીલ અને સરેસન એફ કોમ્યુનિઝમ બીલ પાલોનેન્ટમાંથી પસાર થઈ જવા થી ઉપરિચત થયેલી છેલી પરિસ્થિતિ ને વીચાર કર્યા બાદ, એવા નિજીપર આવી છે કે આ દેશના એક કરોડ લોકોપર પોલીસ રાજ્ય હેઠળ ફેરીરો નો કારંગો કે'ર વર્તવાનો છે. હોદી કોમ નાણુદ યજ જવાના જોખમમાં આવી પડી છે, આફ્રીકન અને કલ્ડ મોહોપર વધારે જુલમો થશે અને યુરોપીયનોના મોટા બર્જના હકો અને છુટો પર એક યા બીજી રીતે ગંભીર જોખમ આવી પડશે. દેશની સહીસલામતી પર આવી પડેલી આવી અસાધારણ આક્રમનું કારણુ ડો. ગલ્લાનની નેશનલીસ્ટ સરકારની એપાઈડેન્કની નીતી છે. આ સભા એવા દ્રઢ મત ધરાવે

છે કે સાથે આફ્રીકાના આ કરોડની ના સમયમાં ગોરા અને કાળા લોકો માટે હવે એક જ માર્ગ ખુલેલો છે, અને તે, ફેરીસ્ટ તંત્રની રચાપના સાથે પુરોપુરો વીરોધ કરવાનો છે. આથી સાથે આફ્રીકાના નાખરીકો તરીકેની અને હોદીઓ તરીકેની અમારી જાળવ દારીઓ સંપૂર્ણપણે સમજીને, અને ગંભીરપણે દારીઓને છોડી કે, ફેરીસ્ટો ના જુલમની સાથે અને સધળા લોકો ની સ્વતંત્રતાને માટે અને લોકશાસનને માટે બીન નેન-યુરોપીયનોને પુણુ સહકાર આપવામાં અમારો પુરોપુરો બાગ બનવીયું. આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રેસીડન્ટ જુનરલ તરફથી, સોમવાર તા. ૨૬ જુન, ૧૯૫૦ને દિવસે રાષ્ટ્રીય વીરોધ દિન તરીકે પાળવાની કરવામાં આવેલી હાકલના સમર્થનમાં સાથે આફ્રીકન ઈન્ડિઅન કોંગ્રેસે કરેલી હાકલનું સંપૂર્ણ પણુ પાલના કરવાની અને પ્રતિજ્ઞા કરીએ છીએ. એ સુજ્ઞ એ દિવસે દ્વાંસવાલના હોદીઓને પોતાના ઊંકરો અને નિશાળે નહિ મોકલવા અને

આ વિરોધને સાથે આફ્રિકાના ઇતિહાસમાં એક મહાન યાદગાર પ્રશ્ન બનાવવામાં રાષ્ટ્રિય સંસ્થાઓને અને વસતીના સઘળા વર્ગોને બનતાં સઘળા સાથે આપવા સુચવીએ છીએ.

આ સભા વધુમાં, હોદ્દા કોમને એ સમજાવવા સુચવે છે કે, સાથે આફ્રીકાના લોકોની સમક્ષ જીવન મરણનો પ્રશ્ન આવી પડેલા છે, અને આ રાષ્ટ્રિય વિરોધ દિન, નેશનલીસ્ટ સરકારને પોતાની પોતાની શેતાની નીતી સંપૂર્ણપણે છોડી ન દે ત્યાં સુધી માથુ રાખવાની મહાન લડતનું મંડાણ સુચવ નારા છે. આપણી સામે ધણા સુચકેલ અને ગંભીર વિસેસ આવી પડેલા છે. આ લડતમાં મોટામાં મોટા ભોગો આપવા પડશે. આપણામાંના પ્રત્યેકને તે અડધા વફાદારી બતાવવી પડશે. આ વસ્તુ સમજીને, આપણી સત્તાની અંતિમ ફરોહમાં સંપૂર્ણ વિશ્વાસપૂર્ણ ગમે તે પરિણામો આવે તે પછી, હુ:ખો ભોગવવા અને ભોગો આપવાનો અમે વસ્તુ કરીએ છીએ.

આ સભા સાથે આફ્રીકા સાથેની રાષ્ટ્ર-ટાઇમ કોન્ફરન્સમાં સમિલ નહિ થવાના અને યુનાઇટેડ નેશન્સના સ્વાતંત્ર્યના ખરીતાના અને માનવહકોના ખરીતાના સિદ્ધાંતોના સાથે આફ્રીકા એ હરોડેક કરેલા આ નવા બંગની સામે યુનાઇટેડ નેશન્સને અપીલ કરવા ના હોદ્દા પરકારે કરેલા દરાવની સંતોષ સાથે નોંધ લે છે. હોદ્દા સરકાર અને હોદ્દાની પ્રત્યેક હોદ્દાની પ્રતિષ્ઠા ટકાવી રાખવાને, પીડાયેલા લોકોના મહાન સવાલની હિમાયત કરવાને અને જગત ની ચાંતી, જે ગણના સરકારની નવતીએટની અને ફેશીસ્ટ નીતીથી નેખામર્દ છે તેનું રક્ષણ કરવાની લડત ચલાવવા પોતાનો અવિરત પ્રયત્ન ચાલુ રાખવા વિનંતી કરે છે.

આ સભા પાકીસ્તાન સરકારને નીચેની આખતોને ગંભીર ધ્યાન આપવા વિનંતી કરે છે :

(અ) બતીએક પાઝાનું અનિષ્ટ ગ્રપ ઝેરીયાહ બીલ પાકીસ્તાનમાંથી પસાર કરી દેવાની યુનીયન સરકારને જે બેફકો ઉતાવળ કરી રહી છે. એ, ડા. મહાનની સરકારની, આ દેશમાંથી હોદ્દાઓને હાકી શકવાની અને, દરમીયાનમાં, તેઓને સંપૂર્ણપણે ધક્કાવાદ ગોળી તેઓના ઉપર જીલમ વતોવવાની તેણે બાહેર કરેલી નીતી અમલમાં મુકવાના તેના ઠઠ નીશ્ચયનો એક વધુ

પુરાવો છે. (બ) એક તરફથી યુનીયન સરકાર હોદ્દાઓને ઉમેરી કાઢવાનો પોતાનો પ્રયત્ન વધારે મજબુત કરી રહી છે બ્યારે બીજી તરફથી રાષ્ટ્ર-ટાઇમ કોન્ફરન્સમાં રસ લઈ રહેલી હોવાનો દાવો કરી રહી છે, એ હકીકતપરથી તેનો છુટો હેતુ જોઈ શકાય છે. મહાન સરકારનો હેતુ હોદ્દાઓને આ દેશમાંથી કાઢી મુકવાની પોતાની નીતીને માટે હોદ્દા અને પાકીસ્તાન સરકારની સંમતી મેળવીને, યુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલીમાં ફનીયા તેને વખોડી કાઢે તેમાંથી છુટી જવાનો છે.

આથી આ સભા પાકીસ્તાનની સરકારને રાષ્ટ્ર-ટાઇમ કોન્ફરન્સમાંથી તુરતજ છુટી થઈ જવા અને પાકીસ્તાનની પ્રતિષ્ઠા ટકાવી રાખવાને જરૂરી સઘળાં પગલાં લેવા અંતઃકરણથી વિનંતી કરે છે.

સાથે આફ્રીકાની સરકાર એશીયાના લોકોનું અપમાન કરી રહેલી હોઇ આ સભા, સઘળા એશીયાના દેશોને, સાથે આફ્રીકાના પીડાયેલા લોકોના સવાલને અસરકારક રીતે ટકો આપવા અને તેઓના ન્યાય સવાલને ટકો આપવામાં યુનાઇટેડ નેશન્સમાં પોતાની સંપૂર્ણ વગ ચલાવવા વિનંતી કરે છે. સાથે આફ્રીકાની ચીના કોમને પછી ગ્રપ ઝેરીયાહ બીલ સીધી રીતે લાઇ પરતું હોઇ, અને એશીયા અને જગત ના પ્રશ્નોમાં ઇતિહાસને ચીનને અગ્રગણ્ય રથાન આપેલું હોઇ, આ સભા, સાથે આફ્રીકાની ફેશીસ્ટ નીતીની સામે ફનીયા વિરોધમાં ચીનની પ્રબંધીય સરકારને સામેલ થવા ખાસ વિનંતી કરે છે.

મહાન સરકારની એપાઇટેડની નીતી એ કોમનવેલ્થના કરોડો લોકોની લાગણીઓ અને અબીલાંયાઓને દુઃખાવ નારી છે. આ નીતીઓ કોમનવેલ્થને દમનનું એક હથેલીયાર બનાવે છે અને તેથી આ સભા, કોમનવેલ્થના અન્ય સઘળોને સાથે આફ્રીકાની પ્રત્યાઘાતી નીતીને સહન નહી કરવા અને પોતા ની નીતી બદલે નહિ અને સાથે આફ્રીકાના બીન-ગોરા લોકોપરના અન્યાયો દુર કરે નહિ તે કોમનવેલ્થ ના સભ્ય તરીકેના લાભોમાંથી તેને ખાતલ કરવા વિનંતી કરે છે.

સાથે આફ્રીકાની ફેશીસ્ટ નીતી જગતની શાંતિને ગંભીર બપર્ય છે.

આથી આ સભા ફનીયાના સઘળા લોકશાસન પ્રિય દેશોને યુનાઇટેડ નેશન્સ ખાતેના પોતાના પ્રતિનિધીઓને સાથે આફ્રીકાની સરકાર, જે યુનાઇટેડ નેશન્સનું સમ્બંધ ધરાવવા છતાં એ

ગોરાનો સુધારો ટકાવી રાખવા નેશનલ કનવેનશનની સુચના

કુપ પ્રાંતિક કાઉન્સિલમાં ગયે અઠવા રીયે એક સુપ્રીમ કોર્ટના જડજના પ્રમુખપણા હેઠળ ખીનપક્ષી ધોરણે વર્ણના સવાલપર એક નેશનલ કનવેનશન બરવાની ફટકા સભ્યો તરફથી માગણી થઈ હતી. કેપ્ટન જે. એ. એલ. બેસન (વારકોના યુ. પી. ગેમ્બર) એ એવું કનવેનશન બરવા વડા પ્રધાનને આગ્રહભરી રજૂઆત કરવા એક મોનીટરીટરને માગણી કરી હતી. તેમણે કહ્યું, આ દેશમાં યુરોપીયન સુધારાને બચાવવાને હવે જે કે ગોક્કુ ના થયું છે, પરંતુ એ દિશાએ ગંભીર પ્રયત્ન કરવાને કદાચ હજી બધું ગોક્કુ ન કરેલાય.

મી એ. પી વેન્ટર (સ્ટેશનમેશરના નેશનલીસ્ટ ગેમ્બર) એ કહ્યું કે એવી પરિવહ સેક્રેગેશન કે એપાઇટેડના ધોરણે જ બેલાવી શકાય, પછી તેને નામ બદલે અને તે આપવામાં આવે. તેમણે કહ્યું: ગોરા ટ્રસ્ટીઓએ તેન-

સમ્રેશન એફ કોમ્યુનીઝમ બીલ સામે વિરોધ

એ અઠવાડિયે કેપટાઇનના ફિલિબેલ માં ડેમોક્રેટિક એક્શન કમીટીની મળેલી સભામાં બાબણ કરનારાઓમાં મી. વી. એમ. એલ. બેર્લોનર એમ. પી. અને સેનેટર ડા. ડ. એચ. જુક્સ હતા. મી. બેર્લોનરે કહ્યું કે ન્યાય મંત્રી દેશને કહે છે કે કોમ્યુનીઝમ દેશની સુરક્ષિતતાને ગંભીર નેખાવ કારક છે. અને જાણવા માગીએ છીએ કે આનું કાવતું દેશમાં થઈ રહ્યું હોય તો સરકારને તે અટકાવવાનું શું કહ્યું? એ આ કંઈ જાતના ન્યાય મંત્રી છે? જે લોકો શાંતિને નેખાવ કરતા હોય તે હાથત કાપદાથી તેઓને સુરી હા શકાય આ બીલ પાસ થશે એટલે તે પ્રધાન પોતેજ યુનાઇટેડ શકશે અને તેનો ન્યાય પછી પોતે જ કરશે. આવી જાતના કાપદા લોકોને અનીતીને માર્ગે લઈ જનારા છે કેમકે ખાતમીઓ આનાનારાઓને તે ઉતોજન આપે છે અને પછી તેનું રક્ષણ કરે છે. તેમણે કહ્યું: મોશ્ર લખના કાપદો અને રેજીસ્ટરબંધનો કાપદો લોકોને બીજાઓ ના ખાનગી જીવનપર નજર રાખવાનું પી. અને સેનેટર ડા. ડ. એચ. જુક્સ ઉતોજન આપનારા છે, બ્યારે આ કોમ્યુનીસ્ટોનો કાપદો તેઓના બાહેર જીવનપર નજર રાખવાને ઉતોજન આપનારા છે. સેનેટર ડા. જુક્સે કહ્યું કે આ બીલ થી લોકો કરી જઈ પોતાના વિચારો છુટથી દર્શાવી નહિ શકવાનું નેખામ રહ્યું છે. પરંતુ બહારના અધિકારમાં આ બીલથી તમારે ડરવાની જરૂર નથી. પ્રમુખ મી. જમીને કહ્યું કે ડેમોક્રેટિક એક્શન કમીટી થોડાં અઠવાડિયાં પર સીબલ રાઇટસ લીગે યુનીયનમાં લોકશાસનના હકોનું રક્ષણ કરનારી સઘળી સંસ્થાઓની પરિવહ બેલાવી હતી ત્યારે

વિશ્વ સંસ્થાએ સ્થાપીત કરેલા સિદ્ધાંતોને હરોડેક બંગ કરવાની કુટ તા કરી રહી છે, તેનાં પર અસરકારક પ્રતીખણ મુકવાનો હંશવ લાવવા સુચ ના કરવા વિનંતી કરે છે.

કન્ટ્રીના ગ્રાહકો:- અન્ય સ્થળેથી માલ મંગાવતા પહેલાં, અમને એક વખત તક આપી ખાખી કરી જુઓ:- ચરી-મુસાલો, કંઠાર, કરીયાણું, ફેશી ધર-મથુ દલાઓ, હવન-પુલ તેમજ લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો-ફેશી લુગડાં, બનારસી સાડીઓ ઇત્યાદી, સર્વ વસ્તુઓ કીલમત બાવે. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ અમારો મુદ્દાલેખ છે." ૩૦ વર્ષની ડરખબમાં સુપ્રસિદ્ધ ડુકાન:-
એડ્રેસ: ૧૧૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરખબ.
ફોન: ૨૪૮૪૫.
પરજુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.

આવતમાં બહુ કરી નથી શકી. તેમણે એવા મત દર્શાવ્યો કે પશ્ચિમના દેશોમાં સંવત્તી નીવમનની પ્રથા વર્તા રહી છે તે હાંદની શીશળ પ્રભામાં દાખલ થઈ નહિ શકે.

વીએન્સ કોન્વેન્શન પ્રમુખ લેડી લેટને કહ્યું કે અગ્રગણ સ્થળોમાં સ્ત્રીઓને સુકાચની બાબતમાં ક્ષીટને હાંદ પાસેથી ઘણું શીખવાનું છે.

દારેસલામ હાંદના સંદેશો સાંભળે છે. કાકા સાહેબ કાલેકર તથા શ્રી. કમલનયન બાબાના માનમાં નૈરાશીમાં હાંદના એલચી શ્રી. આપાસાહેબ પંત તથા શ્રીમતી ડો. નલ્લીની પંત તરફથી દારેસલામમાં ઓશન બ્રીજ હોટલમાં એક મેલાવટો યોજવામાં આવ્યો હતો. આ મેલાવટમાં ટાંગા-નીકાના ગવનર અને દારેસલામના નેયર તથા બીજા સરકારી અમલદારો તેમજ બંધી કોચોના પ્રતીનિધીઓ હાજર હતા.

કાકા સાહેબે પોતાના બાવણમાં નજીકથી કે: હાંદુસ્તાનમાં શિક્ષણનો જે પ્રશ્ન અમારી સામે ઉભો છે તેવા જ પ્રશ્ન ઇસ્ટ આફ્રિકાની મને જણાય છે. મહાત્મા ગાંધીએ એવું શિક્ષણ અમને આપ્યું છે કે જે શિખવાને સહેલું તથા સરલું પડે છે. આજ સુધી હાંદમાં જનન માટે શિક્ષણ જનન દ્વારા લેવા મેળવવાનું શીખવ્યું. આને પાયાની મેળવણી કહેવાય છે. આ શિક્ષણને જનતાએ પહેલાં ધણે વીરોધ કર્યો પણ આજે ફક્ત ગાંધીજીના અનુયાયીઓએ જ નહીં પણ પશ્ચીમના દેશોએ પણ એને અપનાવ્યું છે. હાંદમાં આ શિક્ષણને સરકારે સ્વીકાર્યું છે અને દુનીયાના બધા ભાગોમાંથી શિક્ષણમાં રસ લેનારા લોકો તે પ્રેમી. અને તેની ઉત્તમી બેવાં આવી રહ્યાં છે. ઘણા તેની પદ્ધતી શીખવા આવે છે કે જેથી તેઓ પોતાના દેશમાં તે દાખલ કરી શકે.

પહેલાંનું શિક્ષણ શહેરમાં શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું ત્યારે ગાંધીજીનું શિક્ષણ ગામડાંમાંથી શરૂ થયું છે અને લાગે છે કે ઇસ્ટ આફ્રિકામાં કે ભ્યાં શિક્ષણની ઘણીજ વ્યવસ્થા છે ત્યાં ગાંધીજીની આ પાયાની મેળવણી ઘણી જ વ્યવસ્થા છે.

આ પછી હાંદની ક્ષુધમતી કોમ હાંદની સંસ્કૃતીમાં શો ભાગ ભજવે છે તેની શ્રીએ બતાવવામાં આવી હતી.

હિંદ પાસેથી શિક્ષણ મેળવે દારેસલામમાં એક જાહેર સભામાં હાંદના આદ્ય ઇપર શ્રી. કમલનયન બાબા તથા કાકાસાહેબ કાલેકર મોલ્યા હતા. કાકા સાહેબે હાંદની આઝાદીની લડતનો ટુક ચીતાર આપી નજીકથી કે: ગાંધીજીએ સાધન અને સાધને અલગ નહોતાં માન્યાં.

“એવું કરશો તેવું મોગવરો”. એ આદર્શ પોતાની સમક્ષ રાખ્યો હતો. તેની સફળતા આને હાંદ અને બ્રિટનના કડવાસ વગરના સંબંધ પરથી જણાય છે. દુનીયામાં કોઈ પણ દેશમાં એવું નથી બન્યું કે જે પ્રભાએ પરદેશી સત્તા પાસેથી પોતાની યુવાવાયલી આઝાદી પાછી મેળવી તેમની સાથે મૈત્રીભર્યા સંબંધ વ્યાજુ રખાયો હોય હાંદ એવું સાદું મીલ આને બ્રિટનને બીજી કોઈ નથી. આને કે ત્યારે દુનીયામાં અચાંતી અને વેરનું વાતાવરણ ફેરાવેલું છે અને તેને લઈ દુનીયાનો નાશ થવાનો ભય રહે છે. ત્યારે આ મૈત્રીના સંબંધ પરથી દુનીયાએ પાઠ શીખવવાની વ્યવસ્થા છે.

શ્રી. કમલનયન બાબાને હિંદ અદી વસ્ત્રમાં અનેક સંકેતોના સામનો કરી જે પ્રમતી કરી છે તેની આજી રૂપરેખા આંકી હતી.

બખરપત્રો

શ્રી. ડાંસલાલ યુનાઈટેડ મોટી સોસાયટી લિમિટેડની સભામાં

ઉપરોક્ત સોમાપદીની વાર્ષિક રીપોર્ટ સભા તા. ૪-૬-૫૦ ના શ્રી. ગાંધી હોલમાં ડાહ્યાભાઈ પરશુભાઈ પ્રમુખપણે હેલ્ડના બળા હતી. સ્થાનિક તેમજ રીફના ભાઈઓએ સારા પ્રમાણમાં હાજરી આપી હતી:

ઉપર પ્રાર્થના બાદ સભાનું કામ કાજ શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું અને નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે કામ કરાવ્યોની રીપોર્ટ કરવામાં આવી હતી.

માનનીય પ્રમુખ : ડાહ્યાભાઈ પરશુભાઈ, ઉપપ્રમુખ ડાહ્યાભાઈ મકનજી નાંચુભાઈ ડાહ્યાભાઈ રણુભાઈ પરસોતમ; મંત્રી: દલપતભાઈ કેશવજી સહ-મંત્રી: ઉકાભાઈ વલ્લભભાઈ; ખાજનચી: મગનભાઈ ભજુભાઈ; ઓડીટર: દુલેનભાઈ મોરારજી. કમીટી સભ્યો:

જનનભાઈ દરી, કાઠોરભાઈ પરસોતમ, ડાહ્યાભાઈ મીકમ, દેવચંદભાઈ નાના, દેવચંદભાઈ હીરા, નરોત્તમભાઈ કરસનજી, માવજીભાઈ વલ્લભભાઈ, મકનભાઈ ઢાલ, મગનભાઈ મકનજી, રતીલાલ ગાંડાભાઈ, લાલભાઈ દુલભભાઈ.

પરચુરણ

—હાંદની કોંગ્રેસની છપનમી એકક આવના ઓગસ્ટમાં મુંબઈની નજીક નારીકમાં મળશે. એ વખતે એ સ્થળને “ગાંધીનગર” નામ આપવામાં આવશે. —જન રણએ જે દીવસ ઇટલીની “રાઈ દીન” છે તે પ્રસંગે પંડીત નેહરુએ ઇટલીને એક સંદેશો પાલવાં જણાવ્યું હતું કે: “અમારી પ્રાર્થના છે કે તમારા અને અમારા દેશ વચ્ચે

મૈત્રીની ગાઠ દીનપર દીન વધુ મજબૂત બને.

વિજ્ઞાપન

શ્રી. ઉપાનકારનું સાહિત્ય આપણી સાચી પ્રગતિને જરૂરી આ ખ્યાતિક-ભાવનાને પ્રોત્સાહન આપતું શ્રી. “ઉપાનકાર”નું ધાર્મિક સાહિત્ય પૈકી: ઉર્મા વીલાસ, જીવન સાધના, જીવન સુધા, વીગેરેની શોધીક પ્રતો હમણાંજ સ્વદેશથી આવેલી છે તે શ્રી. ૧૦/- (પોસ્ટેજ અને ગ્રાનપ્રાથે) નીચે ના શીરનામે મોકલવાથી મળી શકશે.

**L. HARRY & SONS,
101 St George's Road,
EAST LONDON.**

રીપબ્લીકન નંબર

અમારો તા. ૨૬-૧-૫૦ ના નંબર પહેલાં ભારત રીપબ્લીકન નંબર; અનેક સંદેશો; હોમો; હોમો વીગેરે વાંચવા લાયક સામગ્રીથી બરપુર છે.

કામત ર/૩ પોસ્ટેજ સાથે
**Indian Opinion.
P. Bag,
Phoenix.**

શ્રી. જોહનભાઈ નાચુભાઈના માવણી

કલેરએસ્ટેટના રા. મોહનભાઈ નાચુભાઈના માવણી ડાહ્યાભાઈને ટુક સુલતમી માંદગી મેળવી તા. ૧૨ જુનના રોજ તેમના ૩૭૧ ફેકર ફોડ કલેર એસ્ટેટના યુકાને ૬૨ વર્ષની વયે દેવલોક પામ્યાં. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાના પુત્રને અને સ્વદેશમાં એક પુત્રીને અને અન્ય કુટુંબીજનોને શોક કરતાં યુકી ગયાં છે. સ્વર્ગસ્થની હલન કીમા ડોમેનરની સ્મશાનસ્થળી માં થઈ હતી, જે વખતે ઘણા સર્માં રનેહીઓએ હાજરી આપી હતી. રા. મોહનભાઈ પોતાના દુઃખમાં ભંતે હાજર થઈને તેમજ સંદેશોઓની જે ભાઈઓએ દિલસો આપેલા છે તેઓ સર્વાં પોતાની તેમજ પોતાના કુટુંબીજનો વતી આ પત્રદારા આ-ભાર માને છે.

ધાર્મિક પુસ્તકો

ગીતા હૃદય	૩ ૦	રોજ વાસિદ	૧૦ ૦
બાકતરાજ હનુમાન	૨ ૦	રામનામ ગાંધીજી	૨ ૦
પરક્રમ્યા	૫ ૦	પ્રહ લીલા	૧ ૬
આદ્ય ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦	સુદામા મરીન	૬ ૦
મંબળ પ્રભાસ (ગાંધીજી)	૧ ૦	ધર્મશાસ્ત્ર કુકેલેને ભાગ ૧-૨-૩-૪	
જીવણ નિરિક્ષણ	૫ ૬	આમા મહાભારત નવી રીતે	
ભગવાન યુધ્ધ	૫ ૬	આ સેવ્યું છે.	૧ ૫ ૦
હજરેત મહંમદ			
ધરલાંમ ધર્મ ઉપર અભવાણુપાત્ર	૧ ૦		
હલન પુસ્તક			
સંત દેવીલાસ	૨ ૬		

**Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.**

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પ્રારતી ૧૯૫૦ જુન	હાંદુ ૨૦૦૬ આપાદ	યુસલમાન ૧૯૬૬ રમનન	પારસી ૧૩૧૯ શેહે. કદમી	સુપોદ્ધ ક.મી.	સુપાસલ ક.મી.
શુક્ર	૨૩	૨૬	૬	૨૪	૬-૫૦	૫-૦૫
શનિ	૨૪	૨૭	૭	૨૫	૬-૫૧	૫-૦૬
રવિ	૨૫	૨૮	૮	૨૬	૬-૫૨	૫-૦૭
સોમ	૨૬	૨૯	૯	૨૭	૬-૫૩	૫-૦૮
મંગળ	૨૭	૩૦	૧૦	૨૮	૬-૫૪	૫-૦૯
બુધ	૨૮	૩૧	૧૧	૨૯	૬-૫૫	૫-૧૦
ગુરુ	૨૯	૧	૧૨	૩૦	૬-૫૬	૫-૧૧

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, **NATHOO TABHA,**
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," **DURBAN.**

આવેલા દિવાળી અંકો

ભાષા	શી. પ	૦	રવીવાર	શી. ૧૦	૦
આરામ	૫	૬	સદેશ	૧૦	૦
સવિતા	૭	૦	વેણી	૭	૬
મોનમન	૬	૦	બે ધરી મોન	૭	૬
હાકુ	૩	૬	ચિત્રપટ	૭	૬
સરતુ સાહિત્ય પંચાંગ	૨	૬	મુખર્ષ સમાચાર	૫	૦
મુખર્ષ સમાચાર પંચાંગ	૫	૬	નવા હાંદિ (પુસ્તક)	૭	૬
'India, (English) 12			૦ ૦		
Copies	૬	૦	Filmindia English	5	6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, **DURBAN.**

Phone 23414

Tel Add. "KAPITANS"

These are the Blades that stay sharp longer You get more value for your money with Minora Blades. They give fine smooth shaves and last longer because they are made of the finest steel. And they only cost 6d. for four. Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

FOUR BLADES FOR 6d

Minora
THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

Latest arrivals in records of your New and Old favourites.
Secure them early before we are sold out

HINDI

Meersbai ...	6 records 60s.
Meera ...	6 records 60s.
Shabjehan ...	6 records 60s.
Anmol Ghadi ...	6 records 60s.
Prem Sangeet ...	6 records 60s.
Rattan ...	6 records 60s.
Char Din ...	5 records 50s.
Shikari ...	5 records 50s.
Shukariya ...	5 records 50s.
Majdhar ...	5 records 50s.
Kajal ...	5 records 50s.
Khidki ...	5 records 50s.
Gwalan ...	5 records 50s.
Elan ...	5 records 50s.
B-guta ...	5 records 50s.
Malsquat ...	5 records 50s.
Doosi Shadi ...	5 records 50s.
Pehli Nazar ...	5 records 50s.
Jugau ...	5 records 50s.

Shaheed ...	5 records 50s.
Sehra ...	5 records 50s.
Parai Aag ...	4 records 40s.
Mehandi ...	4 records 40s.
Dil ...	4 records 40s.
Shama ...	4 records 40s.
Romeo Juliet ...	4 records 40s.
Panshi ...	3 records 30s.
Gulami ...	3 records 30s.
Chin-Le-Azadi ...	3 records 30s.
Nek Paravln ...	3 records 30s.
Doctor ...	3 records 30s.
Hamrahi ...	3 records 30s.
Nartaki ...	2 records 20s.
Jawani ...	2 records 20s.
Saheli ...	1 record 10s.
Bazaar ...	7 records 70s.
Bapu-nl-Amar Kabani ...	2 records 20s.
Bapu-nl-Vidayi ...	1 record 10s.
Gown-ki Gori ...	1 record 10s.

TAMIL SETS

Ashok Kumar ...	5 records 50s.
Chitthamani ...	5 records 50s.
Tirunelakantar ...	5 records 50s.
My Wife ...	5 records 50s.
Kannaki ...	3 records 30s.
Valmiki ...	2 records 20s.
Bhakt Gowri ...	3 records 30s.
Siva Kavi ...	2 records 20s.
Manomani ...	2 records 20s.
We Two (Drama) ...	3 records 30s.

TELEGU SETS

Krishna Prema ...	5 records 50s.
Deena Bandhu ...	3 records 30s.
Dayata ...	2 records 20s.
Bigyalaxmi ...	2 records 20s.
Three Maratees ...	1 record 10s.
Dharam Patni ...	1 record 10s.
Thyagayya ...	1 record 10s.
Mayolokam ...	1 record 10s.
Swargaseema ...	1 record 10s.

LATEST LOOSE NUMBERS

Pankaj Mallok, V.E. 2517, 2504, 2510, 2525, 2527, 2517	each 10s.
Asit Baran, H. 1113 (Rajni Jhoom Rabi)	each 10s.
K. C. Dey, N. 16560, 16646, 16502, 16589, 16579, 16478, 16412, 16922, 16594, 16229, 16776, 16711, 16514, 16658, 16292, 16684	each 10s.
Jatika Roy, N. 16662, 16702, 16689, 16628, 16929, 16817, 16786, 16506, 16625, 16583, 16302	each 10s.
Shamshad Begum, G.E. 5018	each 10s.

LATEST QUAWALIES

Panna Qawal & Party, H. 1408, 1208, 1267, 1380, 1378, 1333, 1165, 1147	each 10s.
Iboo Qawal, N. 839, 786, 905, 968, 993, 1050	each 10s.

Packing Charge 2s. 6d. EXTRA

OBTAINABLE FROM :

D. Roopchand Bros.

Music Saloon and Booksellers

85 Victoria Street, **DURBAN.**

Phone 20707. P.O. Box 2524

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,

4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG

Tel. 22-3400. P.O. Box 3417

"SEE US WITHOUT OBLIGATION"

DIAMOND SPECIALISTS

OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards
VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation.
Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce,
History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP
BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD
WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.

TELE ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:

409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.

PHONE 64. PO BOX 106.

TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street,

JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોસ્ટ બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવિન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસ ટ્રીચાર્ટ
ફોન: ૬૪. પી. એ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાન્જી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: હોલસેલ વેપારી :—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

DURBAN

LINDI
DAR-ES-SALAAM

TANGA
MOMBASA

NAIROBI

THE "SKYLION" COASTAL ROUTE

is the cheapest and smoothest way of travelling to East Africa—every Tuesday.

Fares: to Lindi, £38; Dar-es-Salaam, £45; Tanga, £49 13s.; Mombasa, £51; Nairobi, £58 3s.

Full information from our General Sales Agents, South African Airways, or any accredited agent

EAST AFRICAN AIRWAYS

1290

NOW

EVERY WEEK!

NAIROBI to

BOMBAY

IN LESS THAN A DAY!—

By Constellation Aircraft.

AIR-INDIA

International LTD.

Immediate connections for all parts of India, Pakistan, Ceylon and the Far East.

Shell House, NAIROBI, P.O. Box 1010.

Write to us or to E.A.A.C. our General Agents, or to any I.A.T.A. Agent.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	9
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	6
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2)	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO	3	
ON WAR	3	

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE (Novel)	5	6
GORA (Novel)	9	0
MASHI (Novel)	5	0
LOVER'S GIET (Poems)	3	6
OHITRA (Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE (Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS (Short Poems)	3	6
RED OLENDERS (Play)	4	0
HUNGRY STINES AND OTHER STORIES	5	6
THE HOME AND THE WORLD (Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL (Essays)	3	9
REMINISCENCES	5	6
POEMS OF KABIR	3	9
POST OFFICE (Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER (Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.